

AMERİKAN ÜNİVERSİTELERİ ve PROTESTO KÜLTÜRÜ: 7 EKİM SONRASI FİLİSTİN'E DESTEK PROTESTOLARINI ANLAMAK

Selin M. BÖLME*

Columbia Üniversitesi'nde Filistin'e destek veren öğrenciler, 17 Nisan 2024 Çarşamba sabahından itibaren Morningside Heights kampüsünde çadırlarını kurup pankartlarını asarak, öğrenci protestolarına sık sık mekân olan 114. Cadde ile Low Kütüphanesi arasındaki College Walk yolunu bir kamp alanı haline getirdiler. Gazze Dayanışma Kampı adını verdikleri bu kamp, 7 Ekim 2023'te Hamas'ın saldırılarını takiben İsrail'in başlattığı askeri operasyonun Gazzede yol açtığı ağır yıkıma, insan hakları ihlallerine ve on binlerce sivilin öldürülmesine dikkat çekmek ve üniversitenin İsrail ile finansal bağlarını kesmesi için baskı oluşturmak amacıyla düzenlenen yürüyüşler, oturma eylemleri ve gece nöbetlerini de içeren daha geniş çaplı protesto gösterilerin bir parçasıydı. Aynı saatlerde Columbia Üniversitesi yöneticileri Temsilciler Meclisinde Cumhuriyetçilerin yönettiği Eğitim ve İşgücü Komitesi önünde ifade veriyordu.² Rektör Nemat Minouche Shafik, gösterilerin antisemitizme kaydığını kabul ederek Komiteye baskı garantisini vermesinin üzerinden 24 saat geçmeden New York polisini kampüseye çağırıldı. Çevik kuvvet teçhizatlı polisler,

* Doç. Dr. Marmara Üniversitesi, Ortadoğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü, selin.bolme@marmara.edu.tr

1 Nicholas Fandos, Stephanie Saul ve Sharon Otterman, "Columbia's President Tells Congress That Action Is Needed Against Antisemitism," New York Times, 17 Nisan 2024, <https://www.nytimes.com/2024/04/17/nyregion/columbia-university-president-nemat-shafik-hearing.html> (eriş.tar. 06 Kasım 2024).

protestocuları hem üniversite binaları içinden hem de okul arazisinden zorla uzaklaştırırken 108 öğrenciyi de tutukladılar.²

Polisin müdahalesi ülke çapında üniversitelerde daha büyük bir öfke patlamasına yol açtı. MIT, Tufts ve Emerson'da öğrenciler aynı hafta içinde dayanışma için kendi kamplarını kurdular.³ Bunu Yale, NYU, Ohio State, Stanford, Emory, Berkeley, Brown ve UCLA takip etti. Nisan sonunda ABD genelinde kamp kurulan kampüs sayısı 80'e ulaşmış, dünyanın farklı şehirlerinde 100'den fazla üniversitede Filistin yanlısı eylemler gerçekleştirilmişti.⁴ *Crowd Counting Consortium*⁵ verilerine göre 7 Ekim 2023-7 Haziran 2024 arasında ABD'de 50 eyaletten 45'inde, 317 farklı şehir ve kasabada, 140'ı üniversite olmak üzere 500'den fazla okulda, 3.700'den fazla gün boyunca 12.400 Filistin yanlısı eylem düzenlendi ve bu okulların 130'dan fazlasında kamplar kuruldu.⁶ Kasım 2024 itibari ile protestolara katılan üniversite sayısı 285'e yükselmiştir.⁷ Bu rakamlarla Filistin yanlısı protestolar, Amerikan tarihinde dış bir olay tarafından tetiklenen en geniş katımlı ve en uzun süreli öğrenci protestosu olurken, üniversitelerdeki tüm protestolar içinde Vietnam gösterilerinden sonra ikinci sırayı edinmiştir. Bu yoğun katılım Filistin'e destek eylemlerinin tek çarpıcı yönü değildir. Tüm bu sürecin, 'ifade özgürlüğü' etrafında Amerikan üniversitelerinin sistem içindeki yerine ve misyonuna dair başlattığı tartışma ve üniversiteleri kurumsal, uzun vadede ise varoluşsal manada etkileyecek yeni düzenlemelerin kabul edilmesi Filistin yanlısı protestoları Amerikan yüksek öğrenim tarihi açısından da ayrıcalıklı bir yerde konumlandırmaktadır.

- 2 Nadine El-Bawab, "How Pro-Palestinian Protests Unfolded on College Campuses Across the US: A Timeline," ABC News, 4 Mayıs 2024, <https://abcnews.go.com/US/pro-palestinian-protests-unfolded-college-campuses-us-timeline/story?id=109902300> (eriş.tar. 06 Kasım 2024); "Special Edition: What We're Seeing at Campus Anti-War Protests," ACLU Liberty Podcast, 8 Mayıs 2024, <https://www.aclu.org/podcast/special-edition-what-were-seeing-at-campus-anti-war-protests>, (eriş.tar. 6 Kasım 2024).
- 3 Molly Farrar, Emily Spatz, "Students at MIT, Emerson, Tufts Set up Pro-Palestine Encampments After Columbia Arrests," 22 Nisan 2024, Boston.com, <https://www.boston.com/news/local-news/2024/04/22/students-at-mit-emerson-tufts-set-up-pro-palestine-encampments-after-columbia-arrests/> (eriş. tar. 7 Kasım 2024).
- 4 "Max Abubucker, "Will Backlash Over Pro-Palestine Protests Spark Change on College Campuses?," Berkeley Political Review, 13 Mart 2024, <https://bpr.studentorg.berkeley.edu/2024/03/13/will-backlash-over-pro-palestine-protests-spark-change-on-college-campuses/> (eriş. tar. 7 Kasım 2024); "Where are the US College Campus Protests and What is Happening?," The Guardian, 2 Mayıs 2024, <https://www.theguardian.com/us-news/2024/may/02/where-are-the-us-college-campus-protests-and-what-is-happening> (eriş. tar. 7 Kasım 2024).
- 5 Harvard Kennedy School ve Connecticut Üniversitesi'nin ortak bir projesi olan Crowd Counting Consortium (CCC), yürüyüşler, protestolar, grevler, gösteriler, ayaklanmalar ve diğer eylemler de dahil olmak üzere ABD'de bildirilen siyasi kalabalıklar hakkında kamuya açık veriler toplamaktadır. <https://ash.harvard.edu/programs/crowd-counting-consortium/#ash-feed> (eriş. tar. 10 Kasım 2024).
- 6 Chenoweth, Erica, Soha Hammam, Jeremy Pressman, ve Jay Ulfelder, "Protests in the United States on Palestine and Israel, 2023-2024," Social Movement Studies, October (2024): 1.; Robin Hattersley, "Which Colleges and Universities Are Experiencing Pro-Palestine Protests?," Campus Safety, 16 Mayıs 2024, <https://www.campussafety.com/news/which-universities-are-experiencing-pro-palestine-protests/134553/> (eriş.tar. 10 Kasım 2024).
- 7 8 Ekim 2023-13 Kasım 2024 arasında üniversitelerde gerçekleşen Filistin eylemlerine dair veriler için bakınız <https://ash.harvard.edu/programs/crowd-counting-consortium/> (eriş.tar. 15 Kasım 2024)

Bu çalışmada, öncelikle Amerikan üniversitelerinde Filistin yanlısı eylemlerin nasıl organize edildiği, nasıl eylemler yürütüldüğü, protestocuların talepleri ve profilleri üzerinden Filistin'e destek protestolarının panoraması çizilecek, daha sonra protestoların merkezinde yer alan okullar üzerinden Amerikan öğrenci protestoları tarihi içinde Filistin eylemlerinin yeri üzerine bir tartışma yapılacak, son olarak protestolar karşısında üniversite yönetimlerinin benimsedikleri baskı ve yıldırma politikaları ifade özgürlüğü etrafında tartışılarak Amerikan yüksek öğrenim kurumlarının geleceği açısından sürecin etkileri ortaya konacaktır.

HER ŞEY NASIL BAŞLADI: FİLİSTİN DESTEKÇİLERİ ÖRGÜTLENİYOR

Nisan 2024'te İsrail'in saldırıları sonucu Gazze'de ölenlerin sayısı 34 bine ulaşmıştı. Bunun 14 binini çocuklar oluşturuyordu.⁸ İsrail'i durdurması ve Gazze'deki hak ihlallerini engellemesi için ABD'ye yapılan çağrılar cevap bulmak bir yana, aynı günlerde İsrail'e 17 milyar dolar ek yardım paketi imzalayan Biden gazetecilere "İsrail'e olan bağlılığım, tekrar açıklığa kavuşturmak istiyorum, sarsılmazdır. İsrail'in güvenliği kritik önemdedir"⁹ açıklamasını yapıyordu. Bu ortamda Amerikan üniversitelerinde binlerce öğrencinin Filistin'i desteklemek adına polisle çatışmaya girmesi bir anda tüm dünyanın ilgisini bu protesto gösterilerine çevirdi.

Aslında 1968 kuşağının Vietnam protestoları ile sembolleşen Amerikan üniversitelerinde protesto kültürü uzun bir tarihe ve geniş bir yelpazeye sahip. Burada daha dikkat çeken geleneksel olarak devlet düzeyinde ve kamuoyunda İsrail'i destekleyen ABD'de, Filistin yanlısı eylemlerin böylesine yaygın bir destek görmesiydi. Bu sonuçta, Filistin destekçisi öğrencilerin 1990'ların başına uzanan uzun soluklu örgütlenme çabalarının payı büyük. Bu noktada 1993'te California Üniversitesi, Berkeley'de kurulan ve son protestoların organizasyonunda kilit rol oynayan Filistin'de Adalet için Öğrenciler (SJP-*Student for Justice in Palestine*) örgütünden bahsetmek gerekiyor. Her ne kadar örgüt kurulduktan bir süre sonra pasif hale geldiyse de 2000 İntifadası ile yeniden canlandırıldı ve 11 Eylül ertesi İslamofobi nedeniyle Arap ve Müslüman öğrencilerin kendilerini geri plana çektikleri ortama rağmen ulusal çapta örgütlenmeyi başardı. SJP, 2002 yılında Arap-Amerikan Ayrımcılık Karşıtı Komite'nin (*American-Arab Anti-Discrimination Committee*) San Francisco şubesiyle birlikte ülke çapında üniversitelerdeki Filistin yanlısı aktivizmi koordine etmek amacıyla Ulusal Öğrenci Konferansı düzenlenmesine öncülük etti. Bu toplantı, Filistin Dayanışma Hareketi

8 "UNICEF in the State of Palestine Escalation Humanitarian Situation Report No. 23," UNICEF, 4-17 Nisan 2024, <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/unicef-state-palestine-humanitarian-situation-report-no-23-escalation-04-17-april-2024> (eriş.tar. 11 Kasım 2024).

9 "Biden Signs Law Securing Billions in US Aid for Ukraine, Israel," Al-Jazeera, 24 Nisan 2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/4/24/biden-signs-law-securing-billions-in-us-aid-for-ukraine-israel> (eriş. tar. 11 Kasım 2024).

(*Palestine Solidarity Movement*-PSM) adlı bir çatı organizasyonun kurulması ile sonuçlandı. Bu sayede, Nisan 2002'de Filistin destekçisi öğrenci örgütleri Columbia, Georgetown, California, Massachusetts ve Washington'ın da dahil olduğu 30'dan fazla üniversitede İsrail'in saldırılarını protesto etmek için ulusal eylem günü düzenlemeyi başardılar. Bu örgütlülük zaman içinde kendilerine daha fazla destek sağladı. Daha bu yıllarda güçlü politik aktivizm geleneği olmayan kampüslere kadar girmeyi başarmışlardı. Yer yer savaş karşıtları, çevreci örgütler, LGBTQ toplulukları gibi diğer aktivist gruplardan ve Müslüman ve/veya Arap olmayan diğer dini ve etnik gruplardaki öğrencilerden, hatta Yahudilerden de destek görebiliyorlardı. Geçen yıllar içinde sürekli düzenledikleri eylemlerle önemli bir örgütlenme ve protesto tecrübesi edindiler. 2023'e gelindiğinde, Berkeley Kampüsünde 20 yıl önce kurulan SJP tüm ülkeye yayılmıştı ve ülke genelindeki kampüslerde Filistin dayanışma örgütlerinin sayısı 350'yi geçmiş durumdaydı.¹⁰ Dolayısıyla 18 Nisan'da Columbia Üniversitesinde polisin protestocu öğrencilere saldırması aslında beklenmedik bir şeyi tetiklemedi, sadece ülke çapında uzun soluklu ve örgütlü bir mücadelenin ateşini harladı.

Filistin'le dayanışma eylemleri aslında 8 Ekim 2023 gibi erken bir tarihte Hamas saldırılarının hemen ardından başladı. İlk tepki bir bildiri yayınlayan Harvard Üniversitesi Filistin Dayanışma Komitesi'nden (*PSC-Palestine Solidarity Committee*) geldi.¹¹ Aynı gün SJP Merkezi, 12 Ekim'de ABD'deki tüm üniversitelerde ulusal eylem günü düzenlemek için şubelerini toplantıya çağırdı. Bu süreçte SJP Merkezi, şubelere kaynak aktarmakla kalmadı¹² aynı zamanda, protestoların biçimi, yürütülme şekli ve uyulması gereken kurallar konusunda bir kılavuz¹³ yayınlamaya ve protesto düzenleme, güvenlik ve medya ilişkileri hakkında eğitimler vererek şubelerdeki etkinliklere yön verdi. Üniversitelerdeki eylemlerde SJP'nin yanı sıra kendini dünyadaki en büyük Siyonizm karşıtı Yahudi örgütü olarak tanımlayan Barış için Yahudi Sesi (*JVP-Jewish Voice for Peace*) ve yine bir Yahudi örgütü olan Eğer Şimdi Değilse (*If It Not Now*) de etkin bir rol üstlendi.¹⁴ Ayrıca organizatörler arasında Filistin için Amerikalı Müslümanlar (*American Muslims for Palestine*) ve Filistin Gençlik Hareketi (*Palestinian Youth Movement*) gibi köklü örgütler de bulunuyordu.¹⁵

10 National Students for Justice in Palestine, <https://www.nationalsjp.org>, (eriş. tar. 11 Kasım 2024).

11 Rebecca Cadenhead "One of the Worst Weeks at Harvard I've Ever Experienced": The Targeting of Campus Activists," 17 Ekim 2023.

12 "Interview on Pro-Palestinian Protest in the USA," Civic Space Studies, 3 Haziran 2024, <https://civicspacestudies.org/2024/06/03/interview-on-pro-palestinian-protest-in-the-usa/> (eriş. tar. 13 Kasım 2024).

13 National Students for Justice in Palestine "Day of Resistance Toolkit," 12 Ekim 2023, <https://dw-wp-production.imgix.net/2023/10/DAY-OF-RESISTANCE-TOOLKIT.pdf> (eriş. tar. 12 Kasım 2024).

14 Jason Lemon, "Jewish Group Applauds Pro-Palestinian Campus Protesters," Newsweek, 29 Nisan 2024, <https://www.newsweek.com/jewish-group-applauds-pro-palestinian-campus-protesters-1894965> (eriş. tar. 12 Kasım 2024).

15 Mohamed Buheji, ve Hasan Amir, "Echoes Of Wake-Up: Realising the Impact of The Seeds of Student Pro-Palestine Protests," *International Journal of Management* , 15:3 (2024): 60

Columbia Üniversitesi'ndeki protestolar ise SJP ve JVP'nin şubelerinin de dahil olduğu üniversitedeki 100'den fazla öğrenci grubunu tek çatı altında toplayan bir ittifak olan Columbia Üniversitesi Apartheid Yatırımlarını Geri Çekirme (CUAD-*Columbia University Apartheid Divest*) Koalisyonu tarafından organize edildi.¹⁶ MIT'nin Apartheid Karşısı Koalisyonu ve Michigan Üniversitesi'nin Tahrir Koalisyonu gibi şemsiye gruplar da benzer işlevler gördü.¹⁷

Bunların yanı sıra üniversitelere göre değişmekle birlikte önde gelen sosyal adalet, eşitlik savunucusu ve savaş karşıtı pek çok liberal ve sol örgüt bu protestolara destek verdiler. Mesela UCLA'daki ilk yürüş Ekim ayında, Sosyalizm için Öğrenciler (*Students for Socialism*) tarafından düzenlenmişti.¹⁸ Filistin protestolarına en büyük destek veren gruplardan biri de LGBTQ örgütler oldu.¹⁹ Filistin dayanışma hareketi içinde yüksek oranda temsil edilen bu gruplar, uzun yıllara dayanan örgütlenme, protesto ve lobi tecrübelerini sahaya yansıttılar.²⁰ Afro-Amerikalı öğrenciler de Filistinliler ile güçlü dayanışma sergileyen gruplar içinde yer aldılar.²¹ Tarihi Siyah Üniversitesi ve Koleji (HBCU-*Historically Black Colleges and Universities*)²² grubu içinde yer alan Washington Howard Üniversitesi, North Carolina A&T ve Atlanta'daki Spelman College Filistin'e destek veren gösterilere sahne oldular. Atlantada yine bir HBCU olan Kennesaw State'de Barış için Siyah İttifakı (*Black Alliance for Peace*) ve Müslüman Öğrenci Derneği (*Muslim Student Association*) SJP ile birlikte çalıştı.²³ HBCU içinde yer alan 78 üniversitenin sadece 9'unda protestolar düzenlenmiş olsa da bu Afro – Amerikalılar arasında desteğin azlığının doğrudan gösterebilecek bir veri değil. Nitekim Aralık 2023'de New York Times tarafından yapılan bir anket, Afro-Amerikan seçmenlerin

16 "US College Protests: Who Are The Student Groups and Others Involved," Reuters, 30 Nisan 2024, <https://www.reuters.com/world/us/who-are-some-people-groups-involved-us-college-protests-2024-04-28/> (eriş. tar. 13 Kasım 2024).

17 "Students Protesting on Campuses Across US Ask Colleges to Cut Investments Supporting Israel," AP News, 15 Nisan 2024, <https://apnews.com/article/college-protests-israel-divestment-palestinians-3f37f96f7be8e1124f266842d9caa627> (eriş. tar. 13 Kasım 2024)

18 Rainer Lee, "Why Palestine?: Interviews with Pro-Palestine Students at UCLA," Out Write, 1 Temmuz 2024, <https://outwritenewsmag.org/2024/07/why-palestine-interviews-with-pro-palestine-students-at-ucla/> (eriş. tar. 13 Kasım 2024).

19 "ODVV Interview: About The Recent Students Protests in Western Countries," The Organization for Defending Victims of Violence, 15 Mayıs 2024, <https://www.odvv.org/blog-3820-ODVV-Interview-About-the-recent-students-protests-in-western-countries> (eriş. tar. 14 Kasım 2024).

20 Shireen Akram-Boshar, "Palestine Is a Core Election Issue, and We Won't Let Our Politicians Ignore It," Truthout, 29 Temmuz 2024, <https://truthout.org/articles/palestine-is-a-core-election-issue-and-we-wont-let-our-politicians-ignore-it/> (eriş. tar. 14 Kasım 2024).

21 Deborah Barfield Berry ve Joey Garrison "Biden, Facing Backlash Over War in Gaza, is Losing Support From Some Young Black Voters," USA Today, 18 Aralık 2023, <https://www.usatoday.com/story/news/politics/elections/2023/12/17/young-black-voters-want-biden-to-speak-up-more-for-palestinians/719.361.47007/> (eriş. tar. 13 Kasım 2024).

22 ABD'de 1964 tarihli Sivil Haklar Yasası'ndan önce öncelikle Afro-Amerikalılara hizmet vermek amacıyla kurulmuş yüksek öğrenim kurumlarıdır.

23 Alexis Wray, "Why HBCU Students are Stepping Up Pro-Palestine Activism on Campuses and Beyond," Recon, 14 Kasım 2023, <https://www.reckon.news/news/2023/11/why-hbcu-students-are-stepping-up-pro-palestine-activism-on-campuses-and-beyond.html> (eriş. tar. 14 Kasım 2024).

Filistinlilere beyaz ve Hispanik seçmenlerden daha fazla sempati duyduğunu göstermektedir.²⁴ Protestolara üniversite dışından da destek geldi. ABD genelinde 190 hak savunucusu kuruluş öğrencileri takdir ettiklerini bildiren ortak bir açıklama yayımlayarak protestocularla dayanışma içinde olduklarını ifade ettiler.²⁵

Bütün bu örgütlülük yine de Filistin yanlısı protestoların tek bir merkezden yönetildiği anlamına gelmemektedir. Üniversiteler ve hatta üniversitelerdeki gruplar birbirlerinden ilham almak ve birbirlerini yer yer desteklemekle ya da şemsiye örgütlerin çatısı altında koordine olmakla birlikte yine de bağımsız hareket etme özelliklerini korudular.²⁶ Bu da protestoların geniş bir yelpazedeki etkinliklerle, farklı sürelerle ve bazen özerkleşen taleplerle kendini göstermesinin nedenlerindedir. Filistin yanlısı protestolar, bir günlük etkinliklerden birkaç ay süren kamplara kadar süre, yoğunluk ve biçim açısından büyük farklılıklar gösterdi. Filistin destekçisi öğrenciler, gösteriler, oturma eylemleri ve kamplar için kampüs meydanlarında toplanırken bir yandan da farkındalık yaratmak için broşürler dağıttılar, konuşmalar yaptılar ve sosyal medyalarını boykot paylaşımlarıyla doldurdular.²⁷ Eylemler sadece Gazze'deki savaşa dikkat çekmek amacı taşııyordu. Filistin mücadelesi, Filistin tarihi ve İsrail işgali konusunda geniş kitleleri bilinçlendirmek ve Filistin halkını tanıtmak hedeflenmişti. Bu nedenle Filistinli konuşmacıların, tarihçilerin, aktivistlerin ve film yapımcılarının yer aldığı paneller, konferanslar ve film gösterimleri düzenlendi. Filistin sanatına, müziğine, dansına ve mutfağına yer veren kültürel etkinliklere yer verildi.²⁸ Bütün bu etkinlikler içinde en çok dikkat çeken hiç şüphesiz kamplar oldu. 2002 protestoları sırasında Filistinli öğrenciler Nebraska Üniversitesi'nde iki çadır kurduklarında bunun nedenini gösterinin organizatörü Ahmet İsmail "İçeride fark edilmeyecek bir yerde bir stant ya da masa bulundurmadan çok daha iyi" diye açıklar.²⁹ Bu sefer de kamplarla çok daha görünür olmak hedeflenmişti. Nitekim kamplar medyanın ilgisini çekmeyi başardı ve bu da protestoların görünürlüğünü artırdı. Ancak kampların tek işlevi görünürlük değildi. Üniversite arazisinde birkaç çadırda nöbet tutmanın ötesinde kamplar, protestolar için bir merkez görevi görerek, öğrencilerin bir araya geldikleri Filistin meselesini tartıştıkları, bilgi paylaştıkları, eğitildikleri ve diğerlerini eğittikleri yapıları. Ayrıca sembolik bir

24 Clyde McGrady , "From Ferguson to Gaza: How African Americans Bonded With Palestinian Activists," 6 Şubat 2024, <https://www.nytimes.com/2024/02/06/us/african-americans-palestinian.html> (eriş. tar. 14 Kasım 2024).

25 Ali Harb, "US Advocacy Groups Back Palestine Solidarity Campus Protests Amid Gaza War," Al Jazeera, 29 Nisan 2024, <https://www.aljazeera.com/news/2024/4/29/us-advocacy-groups-back-palestine-solidarity-campus-protests-amid-gaza-war> (eriş. tar. 15 Kasım 2024)

26 "Students Protesting," AP News.

27 Abubucker, "Will Backlash Over?"

28 Buheji ve Hasan, "Echoes Of Wake-Up," 65.

29 "Palestinians Protest on US College Campuses-2002-04-17," VOA News, 29 Ekim2009, <https://www.voanews.com/a/a-13-a-2002-04-17-17-palestinians-67266962/267847.html> / (eriş. tar. 15 Kasım 2024).

anlamı da bulunuyordu. Kamplar mülteci kamplarını, zorla yerinden edilmeyi görsel ve fiziksel olarak temsil ediyordu.³⁰ Columbia Üniversitesi'nde kampları polisin dağıtması ise kampları üniversitelerde öğrencilerin baskı karşısında direnişinin de sembolü haline getirdi. Ülkenin her yerinden kurulan kamplar, böylelikle “Bu çocuklar ne istiyor?” sorusunun yüksek sesle sorulmasına neden olarak, öğrencilerin taleplerinin daha fazla duyulmasını sağladı.

BU ÇOCUKLAR NE İSTİYOR: BOYKOT, YATIRIMLARI GERİ ÇEKME VE YAPTIRIM

Rosaj, “Sosyal Hareketler ve Üniversite” başlıklı çalışmasında yer alan “Hareket Üniversite İlişkileri Tipolojisi” tablosunda aktivistleri, akademik /akademik olmayan olarak ayırırken; aktivistlerin hedeflerini ise her iki kategori altında akademik/ akademik olmayan ayrımına tabi tutmaktadır.³¹ Buradan yola çıkarak Filistin eylemlerindeki protestocuların, aksi iddia edilen örnekler olmakla birlikte³² ağırlıklı olarak öğrencilerden oluştuğunu ve yer yer öğretim üyelerinden destek gördüklerini, bu yönleriyle akademik aktivist kategorisine girdiğini söylemek mümkündür. Yine aynı kategorizasyon üzerinden değerlendirdiğimizde protestocuların bazı özel talepleri okuldan okula değişmekle birlikte ortak taleplerini akademik ve akademik olmayan olarak iki başlık altında toplayabiliriz. Akademik talepler içinde üniversitelerin İsrail üniversiteleri ile ilişkilerine ve iş birliklerine son vermesi, Filistin ile ilgili derslerin, programların, kürsülerin açılması, üniversite yönetimlerinin ifade özgürlüğünü korumaları, protestolara katılanların cezalandırılmaması ve bu nedenle tutuklanan, disipline verilen ya da okuldan atılan öğrenci ve öğretim üyeleri için genel af çıkarılması bu başlık altında sayılabilir.³³ Örnek olarak bu kapsamda Princeton Üniversitesi'nde protestocular ‘soykırım yapmak için kullanılan’ savaş silahlarıyla ilgili araştırmalara son verilmesini talep etmiş, Columbia protestocuları üniversitenin Tel Aviv Küresel Merkezi'nin açılışının iptal edilmesini ve Tel Aviv Üniversitesi ile çift diploma programını sonlandırmasını istemiş, New York Üniversitesi'ndeki göstericiler ise okulun Tel Aviv'deki merkezini protesto etmişlerdir. California Üniversitesi, Berkeley'deki talepler arasında ise kalıcı bir Filistin çalışmaları programı açılması yer almıştır.³⁴

30 Buheji ve Hasan, “Echoes Of Wake-Up,” 61.

31 Fabio Rojas, “Sosyal Hareketler ve Üniversite” Yükseköğretim Örgütlenmesi: Yeni Çağ İçin Üniversitelerin Yönetimi, ed. Michael N. Bastedo, (İstanbul: Küre Yayınları, 2016), 314.

32 “Explainer: What is behind the pro-Palestinian protests at US universities?,” Reuters, 3 Mayıs 2024, <https://www.reuters.com/world/us/what-is-behind-pro-palestinian-protests-us-universities-2024-05-03/>(eriş. tar. 13 Kasım 2024).

33 “Explaining and Predicting the Impact of Student Protests Across the Americas: Finding a Balance,” Global Americans, 3 Mayıs 2024, <https://globalamericans.org/explaining-and-predicting-the-impact-of-student-protests-across-the-americas-finding-a-balance/> (eriş. tar. 16 Kasım 2024); Matt Egan ve Ramishah Maruf,

34 “What the pro-Palestinian Protesters on College Campuses Actually Want,” CNN, 26 Nisan 2024, <https://edition.cnn.com/2024/04/26/investing/what-pro-palestinian-protesters-want/index.html>

Akademik olmayan hedeflere baktığımızda karşımıza daha uzun bir liste çıkmaktadır. ABD hükümetini muhatap alan taleplerde İsrail'in soykırımının durdurulması, Gazze'de kalıcı ateşkes sağlanması, ABD'nin İsrail'e yaptığı askeri yardıma son vermesi, Filistin'in kendi kaderini tayin hakkına saygı gösterilmesi ve işgalin sona ermesi istenmiştir. Üniversite yönetimlerine yönelik talepler ise uluslararası hukuka uyana ve Filistinlilerin haklarını teslim edene kadar İsrail'in boykot edilmesi, yaptırım uygulanması, İsrail'e silah tedarik eden silah üreticilerinden, Gazze'deki savaştan kâr sağlayan şirketlerden, İsrail'le bağlantısı olan ya da İsrail'in Filistin işgalini destekleyen şirketlerden yatırımların çekilmesidir. Tam bir mali şeffaflık da talep eden öğrenciler, üniversitelerin İsrail ile mali bağlantılarının beyan edilenin ötesinde olduğu iddiasındadırlar. Ayrıca İsrail'in askeri çabalarına yardımcı olan projeler için İsrail'den araştırma parası kabul edilmemesi de talepler arasında yer almıştır.³⁵ Üniversitelerin İsrail ile bağlantılı yatırımlarına son vermesi talebi, geçmişte 1980'lere dayanan Boykot, Yatırımları Geri Çektirme ve Yaptırım (BDS-*Boycott, Divestment, Sanction*) Hareketinin temel talebidir. 1980'lerde Güney Afrika'da Apartheid rejimine karşı harekete geçen Columbia öğrencilerinin bu taleplerinin karşılık bulmasından esinlenen Filistin destekçisi öğrenciler ilk defa 2002 yılında düzenledikleri gösterilerde üniversitelerin yatırımlarını İsraili şirketlerden çekmesini istemişlerdir.³⁶ 2016 senesinde bu talepler daha organize hale gelmiş ve Filistin destekçisi gruplar, Columbia Üniversitesi'nin silah üreten ve İsrail'in Filistin işgalini destekleyen şirketlerden yatırımlarını çekmesi hedefiyle bir çatı örgüt olan CUAD Koalisyonunu kurmuşlardır.³⁷ Koalisyon son protestolarda da öncü rol oynamıştır. Taleplerin yıllardır farklı platformlarda dile getirilmiş olması ve talepler etrafında eskiye dayanan örgütlülük, gösteriler patlak verdiğinde farklı üniversitelerde farklı grupların ortak talepler etrafında birleşmesini de kolaylaştırmıştır.

Yatırımların geri çekilmesinin talebinin en çok tartışma yaratan taleplerden biri olması, Amerikan üniversiteleri ile İsrail devleti arasında nasıl bir ekonomik ilişki olduğu sorusunu akla getirmektedir. Protestoların merkezi olan ABD'deki elit üniversiteler, kâr amacı gütmeyen özel üniversiteler olarak hükümet fonları, bağışlar, öğrenim ücretleri ve harçlar gibi çeşitli kaynaklardan

(eriş. tar. 16 Kasım 2024); CUAD. <https://cuad.org/> (eriş. tar. 16 Kasım 2024); Gabrielle Canon, "The US Universities That Allow Protest Encampments – And Even Negotiate," *The Guardian*, 4 Mayıs 2024, <https://www.theguardian.com/world/article/2024/may/04/universities-allow-student-campus-protest-encampments/> (eriş. tar. 16 Kasım 2024).

35 Ulfelder "Crowd Counting Consortium."; "Students Protesting," AP News ; "Explainer: What is behind," Reuters; "What the pro-Palestinian," CNN; Rachel Treisman, "What We Can Learn From 4 Schools That Have Reached Agreements With Gaza Protesters," NPR, 7 Mayıs 2024, <https://www.npr.org/2024/05/07/124.936.8151/gaza-college-protest-deal-brown-rutgers>, (eriş. tar. 16 Kasım 2024).

36 Kate Zernike "Mideast Turmoil: The Colleges; Campus Tensions Growing With Support For Palestinians," *New York Times*, 2 Nisan 2002, <https://www.nytimes.com/2002/04/08/us/mideast-turmoil-colleges-campus-tensions-growing-with-support-for-palestinians.html>, (eriş. tar. 11 Kasım 2024); Ulfelder "Crowd Counting Consortium."; Lemon, "Jewish Group Applauds." "Students Protesting," AP News

37 <https://cuad.org/>; "US College Protests," Reuters.

gelirler elde etmekte ve gelirlerinin ortalama %30'unu özel sermaye ve girişim sermayesi fonlarında değerlendirmektedirler. Bu yatırımlar, halka açık şirketlerde işlem gören hisse senetlerine, çeşitli şirketlere yatırım yapan *hedge* fonlarına olabileceği gibi özel sermayeli şirketlere doğrudan yatırımlar şeklinde de olabilir.³⁸ Her ne kadar üniversitelerin gelir kaynakları konusunda şeffaflık gerekse de bu uygulamada son derece sorunludur. ABD Eğitim Bakanlığı verilerine göre “tam kaynağı ve harcama şekli” açıklanmamakla birlikte son yirmi yılda yaklaşık 100 Amerikan üniversitesinin İsrail’den aldığı bağışların ve İsrail ile imzaladığı sözleşmelerin toplam karşılığı 375 milyon dolardır.³⁹ Üniversitelerin İsrail bağlantılı şirketlere ya da İsrail’in Filistin işgalini destekleyen, kaynak ve silah sağlayan şirketlere ne kadar yatırım yaptığı ise belirsizdir. Ayrıca bazı üniversitelerin İsrail’deki üniversiteler ile yürüttükleri akademik projelerinin yanı sıra İsrail Ordusu, İsrail Savunma Bakanlığı ya da İsrail silah sanayi ile ortak projeleri olduğu bilinmektedir.⁴⁰ Bu durumun örneklerinden biri olan Columbia Üniversitesi’nin İsrail’de 13,6 milyar dolar değerinde yatırımı olduğu bildirilmiştir. Üniversite, Gazze’ye karşı savaşta İsrail’le silah tedarik eden Elbit Systems, Lockheed Martin ve Raytheon gibi silah üreticileriyle bağlara sahiptir.⁴¹ MIT çatısı altında drone navigasyonu ve füze savunma projeleri için İsrail Savunma Bakanlığı ile ortak projeler yürütüldüğü ve üniversitenin son on yılda İsrail Savunma Bakanlığından 11 milyon dolardan fazla para kabul ettiği iddialar arasındadır.⁴² Michigan Üniversitesi’nin İsrail’de kullanılan insansız hava araçlarını, savaş uçakları ve Gazze’deki kontrol noktalarında kullanılan gözetleme ürünlerini üreten şirketlerin yer aldığı fonlarda ise yatırımları bulunmaktadır.⁴³

Bazı uzmanlara göre, İsrail Lobisi ve İsrail destekçisi bağışçıların ve siyasetçilerin baskıları, şeffaf olmayan yatırımlar ve İsrail’le bağlantılı şirketlerin tespitinin zorluğu gibi nedenlerle öğrencilerin taleplerinin karşılık bulmasına imkânsızdır.⁴⁴ Ancak geçmişteki örneklerden aldıkları ilhamla Filistin destekçisi gruplar tüm taleplerinin gerçekleşmesini mümkün görmektedirler. Öğrencilerin, taleplerinden, eylemlerine, mekân seçimlerinden iletişimlerine geçmişle kurdukları bu bağ, Filistin destekçisi eylemlerin tarihi örneklerle kıyaslanmasını da kaçınılmaz kılmaktadır.

38 Hank Tucker, “How America’s Wealthiest Colleges Are Getting Richer Faster Than Schools With Small Endowments,” *Forbes*, 19 Şubat 2022, <https://www.forbes.com/sites/hanktucker/2022/02/19/how-americas-wealthiest-colleges-are-getting-richer-faster-than-schools-with-small-endowments/> (eriş. tar. 17 Kasım 2024).

39 “Students Protesting,” *AP News*.

40 “Interview on Pro-Palestinian,” *Civic Space Studies*.

41 Buheji ve Hasan, “Echoes Of Wake-Up,” s.65.

42 “Students Protesting,” *AP News*.

43 “Students Protesting,” *AP News*.

44 “What the pro-Palestinian,” *CNN*.

TARİH TEKERRÜR MÜ EDİYOR: AMERİKAN ÜNİVERSİTELERİNDE PROTESTO KÜLTÜRÜ

CUAD Koalisyonu kendisini “Bizler Vietnam Savaşı Karşısı hareketin ve Apartheid Güney Afrika Yatırımlarını Geri Çektirme hareketinin bir devamımız”⁴⁵ diyerek tanımlıyor. “Bunu, onların mirası üzerine inşa ettik” diyen Z kuşağı üyeleri, Filistin protestolarını bir 1968 anı olarak görüyorlar.⁴⁶ Üstelik 1968 kuşağı ile kurulan bu bağ öğrencilerin kendi beyanlarının da ötesinde. Olayların ülkeye yayılmasında etkin olan Columbia Üniversitesi, 1960’larda Vietnam Savaşı’na karşı da protesto merkezi olmuş ve sivil haklar hareketinde önemli rol oynamış bir üniversite olarak bu devamlılığı çağrıştıran önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmakta. Benzer şekilde California Üniversitesi Berkeley’de öğrencilerin merdivenlerine çadırlarını kurdukları Sproul Hall binası 50 yıl önce Vietnam Savaşı karşıtı aktivizmin de merkezidi. Protestoların mekanları kadar ölçekleri ve taktikleri arasında da benzerlikler kurmak mümkün ki tüm bunlar bir tesadüfün sonucu değil. Filistin protestolarını organize eden öğrencilerin 1968 arşivlerine girdiklerini, güvenle başa çıkmaktan iletişime geçmişteki protestocuların taktiklerini incelediklerini kendi beyanlarından anlıyoruz. Şiddet içermeyen direniş, stratejik örgütlenme ve gerçekleştirilebilir siyasi taleplere öncelik verme gibi ilkeler de eski kuşağın deneyimlerinden öğrenilmiş şeyler. Öğrencilerin Columbiada bir dayanışma kampı kurma fikri dahi 1968 protestolarına dayanmakta.⁴⁷ Filistin protestolarını bir önceki bölümde açıklandığı gibi ortak taleplerden yola çıkarak 1980’lerin Apartheid protestoları ile kıyaslayanlar da mevcut.⁴⁸ Özellikle her iki protesto dalgasının da içerideki değil de dışarıdaki bir meseleyi sorun edinmesi iki hareketi yaklaştıran unsurlardan.

Aslında Amerikan üniversitelerinin Vietnam Savaşı protestolarından çok daha eskiye dayanan uzun bir aktivizm geçmişi var. Harvardlı öğrencilerin daha iyi yemek için 1766’da başlattığı Büyük Tereyağı İsyanından beri Amerikan yüksek öğreniminin dokusunun bir parçası olarak kabul edilen öğrenci aktivizmi bazı yazarlara göre “elmalı turtta” kadar Amerikalı bir şey.⁴⁹ Rosaj, bugün tanınır olan biçimi ile öğrenci aktivizminin 20. Yüzyılda zuhur ettiğini söylemekte, geçtiğimiz yüzyılda neredeyse her kayda değer siyasal ve sosyal hareketin kökenlerini üniversitelerdeki öğrenci mücadelelerinden aldığı tespitini yapmaktadır. 1930’lar itibariyle üniversite öğrencileri, işçi hakları,

45 <https://cuad.org/>

46 Richard Hall, “Gen Z Sees the Gaza Protests As Their 1968 Moment: ‘We Built This on Their Legacy,’” Independent, 27 Nisan 2024, <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-politics/gaza-protests-columbia-1968-b2535834.html> (eriş. tar. 17 Kasım 2024).

47 Hall, “Gen Z Sees.”; “Explaining and Predicting,” Global Americans.

48 Taha Enes Kurtulmuş, “Kampus Protestoları ve Amerikan Muktedir Elitinin Sosyolojisi,” Perspektif, 31 Mayıs 2024, <https://www.perspektif.online/kampus-protestolari-ve-amerikan-muktedir-ELITININ-SOSYOLOJISI/>, (eriş. tar. 17 Kasım 2024).

49 Philip Lee, Student Protests and Academic Freedom in an Age of #blacklivesmatter (April 4, 2017). Ohio State Law Journal, 79 (2018): 224.

yurttaş hakları, etnik haklar, feminizm, otoriterlik karşıtlığı, demokrasi ve barış gibi farklı amaçlarla sıklıkla sol hareketlere katılmışlardır. Üniversitelerin solun kalesi haline gelmesi de bu yıllara dayanmaktadır.⁵⁰ İkinci Dünya Savaşından sonra Amerikan kampüslerinde siyasal aktivizm büyümüş, 1950’lerde Komünizm karşıtlığının McCarthycilik ile birlikte bir cadı avına döndüğü ortamda pek çok yönetmelik ve düzenleme ile öğrencilerin siyasi faaliyetleri baskı altına alınmıştır. 1960’lara gelindiğinde büyüyen sivil haklar hareketinin ve Vietnam Savaşı’na tepkilerin de etkisiyle bu yasakları dinlememeye başlayan öğrencilerin eylemleri liberal eğilimli üniversiteler tarafından müsamaha görmeye başlamıştır. 1964 yılında California Üniversitesi, Berkeley öğrencilerinin siyasi faaliyet ve ifade özgürlüğü kısıtlamalarına karşı başlattıkları eylemler bu kırılmada önemli yer teşkil eder.⁵¹ Altmışlı yıllar ABD üniversitelerinde ırkçılığa odaklanan protestolara da sahne olmuştur. 1970’ler ise öğrenci hareketlerinin her alanda kendini gösterdiği ve Amerikan siyasetinde kilit aktöre dönüştüğü bir dönemdir. Howard Zinn, “*You Can’t Be Neutral on a Moving Train*” adlı kitabında bu dönemdeki öğrenci protestolarının çeşitliliğini ve çokluğunu “1970 baharı, Amerika Birleşik Devletleri tarihindeki ilk genel öğrenci grevine sahne oldu; 400’den fazla kolej ve üniversiteden öğrenciler Kamboçya’nın işgalini, Kent State olayını, Mississippi’deki Jackson State College’de iki siyah öğrencinin öldürülmesini ve savaşın devam etmesini protesto etmek için dersleri tatil etti” cümleleri ile anlatmaktadır.⁵² 1980’lere üniversitelerin Güney Afrika Apartheid Yatırımlarını Çektirme hareketi damgasını vurur.⁵³ 1990’larda harç protestoları, 2000’lerin başında üretim koşullarını protesto için anti-sweatshirt kampanyaları ile öğrenci aktivizmi devam ettirse de bu protestolar kampüs içinde ya da dışında önemli bir etki yaratamamıştır. Bu dönemde üniversite yöneticilerinin azalan örgütlü gücünü fırsat bilen üniversite yönetimleri yönetmeliklere daha fazla sarılmış ve yeni düzenlemeler getirmişler, bu da öğrenci aktivizmini 11 Eylül’ün gölgesinde daha da söndürmüştür. Kısıtlamalara rağmen, Amerikan üniversitelerinde öğrenci hareketleri son on yılda içinde yeniden yükselişe geçmiştir. Yeni kuşak ile birlikte ırk ayrımcılığı, cinsel saldırı, taciz ile artan harçlar ve öğrenci borçlarını merkeze alan protestoların sayısı ve çapı artmaya başlamıştır.⁵⁴ Bunun Filistin protestolarından önceki ülke çapındaki son örneği ise 2015’te Siyahların Hayatı Önemlidir (*Black Lives Matter*) hareketinin kampüslere

50 Rojas, “Sosyal Hareketler ve Üniversite,” 311, 316.

51 Karen Aichinger, “Berkeley Free Speech Movement,” Free Speech Center, 1 Ocak 2009, <https://firstamendment.mtsu.edu/article/berkeley-free-speech-movement/> (eriş. tar. 18 Kasım 2024).

52 Howard Zinn, *You Can’t Be Neutral on a Moving Train*, (Boston: Beacon Press, 2002),102.

53 “Columbia University students win divestment from apartheid South Africa, United States, 1985,” The Global Nonviolent Action Database, <https://nvdatabase.swarthmore.edu/content/columbia-university-students-win-divestment-apartheid-south-africa-united-states-1985> (eriş. tar. 18 Kasım 2024).

54 Angus Johnston, “Student Protests, Then and Now,” *The Chronicle of Higher Education*, 62:16 (December 2015): 2-4. <https://www.tjsl.edu/sites/default/files/files/Student%20Protests,%20Then%20and%20Now%20-%20The%20Chronicle%20of%20Higher%20Education.pdf> (eriş.tar. 15 Kasım 2024)

sıçramasıdır.⁵⁵ Irksal adalete dair öğrencilerin başlattığı bu protestolar ve eylemler zinciri her ne kadar şaşkınlık yaratsa da bir süredir uyanışa geçen üniversitelerdeki aktivizmin ve öğrenci örgütlenmelerinin bir neticesidir. Bu yeni aktivizmin Filistin protestolarını mümkün kıldığı da sıklıkla dile getirilmektedir.⁵⁶ Buna göre, Filistin protestoları geçmişin bir tekrarı değil, Z kuşağının eseridir.

YOKSA Z KUŞAĞI MI: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEĞİŞEN DEMOGRAFİSİ VE EĞİLİMLERİ

Filistin protestolarını, Vietnam Savaşı protestoları ile kıyaslamının kaçınılmaz cazibesine rağmen bu kıyaslamayı sorunlu bulan, benzerliklere değil farklara dikkat çeken görüşler de mevcuttur. Eski aktivist ve “1968: Dünyayı Sarsan Yıl” kitabının yazarı Mark Kulansky’ye göre, iki hareket arasındaki tek benzerlik, öğrencilerin simge niteliğindeki Columbia Üniversitesindeki Hamilton Hall binasını basmış olmalarıdır. Kulansky en temel farkı “Biz, kendi hükümetimiz bizi savaşa gitmeye, savaşmaya zorlarken inatla direniyorduk. Vietnam’daki savaş bizi doğrudan etkiliyordu ancak bugün protestolara katılan öğrenciler Gazze’deki savaşın bir parçası olmayacaklarının bilincindedir” diye açıklamaktadır.⁵⁷ Amerikan tarihçisi ve sosyal reformlar üzerine çalışan UT Austin Üniversitesi Profesörü Steven Mintz verdiği röportajda benzer bir noktaya temas eder. Mintz, askerlik meselesinin varoluşsal bir mesele olduğunu, her erkek için askerlik yapmak, her kadın içinde savaşa gidecek erkek kardeş, erkek arkadaşı, eş veya sevgili anlamına geldiğini bu nedenle de Vietnam gösterilerinin çok fazla öğrenciyi bir araya getirecek şahsi bir motivasyona sahip olduğunu söylemektedir.⁵⁸ 1960’lı yıllarda Columbia Üniversitesi’nde öğrenci olan gazeteci Charles Kaiser ise tam da bu motivasyon farkı üzerinde durarak, mesele kişisel ve doğrudan bir risk içermemesine rağmen öğrencilerin protestolara katılmasını “övlmesi gereken” bir davranış olarak nitelendirmektedir.⁵⁹

Aktivizm mirasına işaret edenlerin dayandıkları en önemli kanıtlardan biri geçmişte de bugün de protestoların merkezinde elit üniversitelerin yer almasıdır. Gerçekten de Filistin yanlısı protestolarda ilk 20’de yer alan üniversitelerin hepsi Carnegie Yükseköğretim Kurumları Sınıflandırması’na göre 2024 yılında

55 Elizabeth Day, “#BlackLivesMatter: The Birth of A New Civil Rights Movement,” The Guardian, 19 Temmuz 2015, <https://www.theguardian.com/world/2015/jul/19/blacklivesmatter-birth-civil-rights-movement> (eriş. tar. 18 Kasım 2024).

56 William Márquez, “ABD Üniversitelerindeki Gazze Eylemleri Neden 1968’deki Vietnam Savaşı Protestoları ile Karşılaştırılıyor?,” BBC News Türkçe, 11 Mayıs 2024; <https://www.bbc.com/turkce/articles/crgyp124zw1o>, (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

57 Márquez, “ABD Üniversitelerindeki”

58 Celeste Headlee ve Steven Mintz, “Student Protests Can Backfire (Badly),” Hear Me Out Podcast, Slate, 30 Nisan 2024, <https://slate.com/podcasts/heardmeout/2024/04/pro-palestine-campus-protests-may-backfire>, (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

59 Márquez, “ABD Üniversitelerindeki”

“R1: Doktora Üniversiteleri – Çok Yüksek Araştırma Etkinliği” kategorisine girmektedirler.⁶⁰ Protestoların yoğunlaştığı okullar içinde Sarmaşık Ligi (*Ivy League*) olarak tanımlanan ABD’nin en prestijli okulları başı çekerken, prestijli devlet üniversiteleri de bu listede üst sıralardadırlar.

Tablo 1. Protestolara Katılan Üniversiteler⁶¹

Sıra	Üniversite Adı	Protesto gün sayısı	Niteliği
1	Indiana-Purdue Indianapolis ⁶²	99	Devlet
	Indiana	24	
	Purdue	7	
2	Columbia	92	Özel
3	Harvard	68	Özel
4	Michigan	61	Devlet
5	Stanford	56	Özel
6	Brown	47	Özel
	California Üniversitesi, Los Angles (UCLA)		Devlet
7	Vanderbilt Üniversitesi	43	Özel
8	Üniversitesi of Pennsylvania	42	Özel
9	Yale Üniversitesi	38	Özel
10	California Üniversitesi, Santa Cruz	36	Devlet
12	Southern California	34	Özel
13	Chicago	30	Özel
	California Üniversitesi, Berkeley		Devlet
	New York (NYU)		Özel
14	Tufts	29	Özel
	Minnesota		Özel
15	John Hopkins	24	Özel
16	North Carolina, Chapel Hill	23	Devlet
	California Üniversitesi, San Diego		Devlet
	Pittsburgh		Devlet
17	Arizona Devlet	22	Devlet
18	Princeton	20	Özel
	Washington		Devlet
	Rutgers, New Brunswick		Devlet
19	Cornell	19	Özel
	Iowa		Devlet
20	Ohio Devlet	18	Devlet

Tennessee Üniversitesi’nde eğitim Profesörü Robert Kelchen ve Washington Monthly editör yardımcısı Marc Novicoff ortaklaşa kaleme aldıkları

60 Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. https://carnegieclassifications.acenet.edu/institutions/?basic2021__du%5B%5D=15 (eriş.tar. 19 Kasım 2024).

61 Harvard Counting Crowd Conserium’un 8 Ekim 2023-13 Kasım 2024 verilerine dayanmaktadır. <https://ash.harvard.edu/programs/crowd-counting-consortium/> (eriş.tar. 13 Kasım 2024)

62 1 Temmuz 2024’te Indiana Üniversitesi ve Purdue Üniversitesi olmak üzere iki ayrılmıştır.

makalelerinde elit üniversitelerin rolüne dikkat çekerek “Filistin yanlısı protestoları büyük ölçüde elit bir üniversite fenomeni” olarak tanımlamışlardır. Bu iddialarının dayanak noktası, düşük gelirli ailelerden gelen öğrencilere verilen bir burs olan Pell Bursu alan öğrencilerin yüzdesinin yüksek olduğu üniversitelerde Filistin yanlısı protestoların nadiren görüldüğü ve kampların ise çok daha nadir olduğu tespitidir. Yazarlar, büyük çoğunluğu işçi sınıfı kökenli öğrencilere eğitim veren kampüslerde herhangi bir protesto faaliyeti olmadığını, protestoların yoksul öğrencilerin az olduğu ve harç ve ücretlerin fahiş derecede yüksek olduğu okullarda gerçekleştiğini söylemektedirler. Bunun nedeni yazarlara göre daha seçici ve daha varlıklı okulların, kamu yararını daha çok önemseyen ve sosyal olarak aktif öğrencileri çekmesi ve bu yönlerini teşvik etmesidir. Ancak daha önemlisi yazarlara göre yoksul öğrencilerin kampüs dışında işleri, ilgilenmeleri gereken aile üyeleri gibi başka kaygıları varken öncelikli görmedikleri bir konuda protestoya katılmaları pek olası değildir.⁶³ Söz konusu araştırma elit üniversitelerin ön planda olması ile zengin öğrencilerin gösterilere destek vermesi arasında çok güçlü bir bağ kurmaktadır. Oysa protestocuların gelir durumları ile bu protestolara destek olup olmadıklarını gösteren bir araştırmaya yer verilmediği gibi katılımın az olduğu üniversitelerin ne kadar aktivizme yer açtığı da değerlendirmelerinin bir parçası değildir. Ayrıca protestolarda her ne kadar elit üniversiteler listede üst sıralarda yer alsalar da ilk 20’de yer alan üniversitelerin yarısı devlet üniversitesi statüsündedir. Protestolarda yer alan ve düşük gelirli öğrenciler tarafından da ücretleri karşılanabilir grupta kabul edilen⁶⁴ Michigan Üniversitesi, Arizona Üniversitesi, North Carolina-Chapel Hill Üniversitesi, New Mexico Üniversitesi, Wisconsin-Madison Üniversitesi, Arizona Devlet Üniversitesi, Virginia Tech Üniversitesi ve Virginia Üniversitesi Filistin protestolarının on gün ya da daha fazla devam ettiği üniversitelerdir.

Bir başka sorunlu nokta ise 1968’de ve bugün gösterilere mekân oldukları için üniversiteler üzerinden kurulan ayniyet bağı ve buna dayalı olarak yapılan “elit üniversite fenomeni” çıkarımı, sabit bir protestocu öğrenci profili üretilmesine yol açmaktadır. Oysa geçmişten günümüze Amerikan üniversiteleri önemli bir demografik değişim geçirmiş durumdadır. 1965’te Amerika’da üniversite öğrencileri orantısız şekilde elitlerden oluşmaktayken artık elit ağırlıklı bir üniversite öğrenci kitlesinden söz etmek mümkün değildir. Son 20 yıldır Amerikan yüksek öğreniminde öğrenci sayısındaki artışın temel taşıyıcısı düşük gelirli ve renkli ailelerden gelen öğrencilerdir. Elbette şunu belirtmek gerekir ki bu öğrenciler ağırlıklı olarak daha çok iki yıllık devlet okullarına ve

63 Robert Kelchen ve Marc Novicoff “Are Gaza Protests Happening Mostly at Elite Colleges?,” Washington Monthly, 24 Mayıs 2024, <https://washingtonmonthly.com/2024/05/24/are-gaza-protests-happening-mostly-at-elite-colleges/> (eriş. tar. 14 Kasım 2024).

64 Konrad Muggleston, Kim Dancy ve Mamie Voight, “Opportunity Lost: Net Price and Equity at Public Flagship Institutions,” Institute for Higher Education Policy, (September 2019):6. https://live-ihp-wp.pantheonsite.io/wp-content/uploads/2019/10/uploads_docs_pubs_ihep_flagship_afford_report_final.pdf (eriş. tar. 15 Kasım 2024).

en az seçici dört yıllık üniversitelere yönelmektedirler. Tipik lisans öğrencisi olarak tanımlanan 4 yıllık bir lisans bölümüne kaydolup, çalışmayan ve kampüste yaşayan 24 yaş altı öğrencilerinin çoğunluğu hala ülkenin orta ve yüksek gelirli kesiminden gelmektedirler. Bununla birlikte bu kesim artık üniversite öğrencilerinin altında birine tekabül etmekte ve daha da önemlisi orta ve yüksek gelirli kabul edilen ailelerden gelen öğrenciler geçmişe kıyasla daha borçlu bir profil sergilemektedir. 1996'da yoksul öğrencilerin borçlanma olasılığı %33 ile en yüksek ve yüksek gelirli öğrencilerin borçlanma olasılığı %8 ile en düşük iken, 2016'daki istatistiklere baktığımızda borçlanma olasılığı ile öğrenci geliri arasında ilişkinin artık keskin olmadığı görülmektedir. Yoksul öğrencilerin %38'i, orta gelirli öğrencilerin %39, yüksek gelirli öğrencilerin ise %30'u borç almış durumdadır.⁶⁵ 2024 itibari ile öğrencilerin aldıkları toplam borç 10 sene öncesine göre yaklaşık iki katına çıkarken ve elit okullardaki borçlu öğrenci sayıları da artmaya devam etmektedir.⁶⁶

Amerikan üniversitelerindeki demografik değişim gelir ve refah düzeyi ile de sınırlı değildir. 1965'te Amerikada üniversite öğrencilerinin %90'dan fazlası beyaz iken⁶⁷, bu oran 2023'te %41'e düşmüş durumdadır. Artık öğrencilerin çoğunluğunu beyaz Protestan Amerikalılar değil farklı ırksal, etnik ve dini gruplar oluşturmaktadır.⁶⁸ Bu değişim, üniversite öğrencileri arasında öncelik verilen 'değerler' üzerinde de etkisini göstermektedir. Nitekim çeşitliliğe saygı duymak ve farklı grupların sorunlarına duyarlı olmak yeni neslin üniversite seçiminde önem verdiği bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. 2023 Best Colleges anketine göre öğrencilerin %55'i gitmekte oldukları üniversiteler 'çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık' politikalarından vazgeçerse okul değiştirmeyi düşüneceklerini söylemektedirler.⁶⁹

Cinsiyet dağılımı açısından da baktığımızda Amerikadaki üniversite öğrenci profilinin değiştiğini görülmektedir. 1965'te üniversite öğrencilerinin %61 erkek iken⁷⁰ 1979'dan beri ABD'de üniversite öğrencilerinin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır ki 2023 itibari ile bu oran %57'dir. Burada hem Vietnam gösterilerinde hem de Filistin gösterilerinde ön planda olan elit

65 Johnston, "Student Protests, 1; Richard Fry ve Anthony Cilluffo "A Rising Share of Undergraduates Are From Poor Families, Especially at Less Selective Colleges," Pew Research Center, 22 Mayıs 2019, <https://www.pewresearch.org/social-trends/2019/05/22/a-rising-share-of-undergraduates-are-from-poor-families-especially-at-less-selective-colleges/#fn-39386-2> (eriş.tar. 18 Kasım 2024).

66 Adam Looney, "Biden is right: A lot of students at elite schools have student debt," Brookings, 3 Mart 2021, <https://www.brookings.edu/articles/biden-is-right-a-lot-of-students-at-elite-schools-have-student-debt/> (eriş.tar. 18 Kasım 2024).

67 Johnston, "Student Protests," 1.

68 Jane Nam, "Diversity in Higher Education: Facts and Statistics," Best Colleges, 29 Nisan 2024, <https://www.bestcolleges.com/research/diversity-in-higher-education-facts-statistics/> (eriş.tar. 18 Kasım 2024).

69 Jessica Bryant "Most Students Would Consider Transferring if Their College Abolished DEI Initiatives: Survey," 26 Ekim 2023, Best Colleges, <https://www.bestcolleges.com/research/most-students-would-consider-transferring-if-dei-initiatives-abolished/> (eriş.tar. 19 Kasım 2024).

70 Johnston, "Student Protests," 1.

üniversiteler için bir parantez açmak gerekmektedir. Princeton ve Yale 1969'da kadın öğrencileri kabul etmeye başlamış, 1971'de Brown Üniversitesi ve 1972'de Dartmouth bunu takip etmiştir. Columbia Üniversitesi ise 1983 yılına kadar kadınları kabul etmemiştir.⁷¹ Dolayısıyla iki dönem arasındaki en ciddi farklardan biri kadınların protestolarda artan temsilidir.

Son 50 yılda üniversitelerdeki demografik değişim protestolara katılan kitleyi değiştirmiş, bu durum da onların motivasyonunu etkilemiştir.⁷² Amerikan üniversiteleri geçmişe göre farklı etnik ve dini kökenlerin daha fazla temsil edildiği, ekonomik olarak alt ve orta sınıftan gelen öğrencilerin daha ağırlıklı olduğu, daha az beyaza ve daha çok kadına ev sahipliği yapan yerlere dönmüş durumdadırlar. Bu kuşak, azınlık haklarını merkeze alan konulara en azından 'kişisel nedenlerle' daha duyarlı, çeşitliliklere saygılı, kredilere artan bağımlılık ve zayıflayan iş piyasası nedeniyle geleceği konusunda daha endişeli, daha borçlu ve daha öfkeli bir nesil olarak karşımıza çıkmaktadır.⁷³ Üstelik teknolojik ilerleme sayesinde bugünün üniversite öğrencileri, gelir seviyeleri ve gittikleri üniversitelerden bağımsız olarak bilgiye erişim konusunda sınırsız ve neredeyse eşit olanaklara sahiptirler. Bu da ana akım medyanın manipülasyonlarından kaçmanın imkanlarını artırırken, üniversite öğrencileri arasında İsrail-Filistin meselesi ve ABD'nin buradaki rolü hakkında farkındalığı da yükseltmiş durumdadır. Nitekim İsrail'e destek verme konusunda kuşaklar arasında derinleşen fark da bunu doğrular niteliktedir. Amerikalıların genelinin aksine, genç Amerikalılar hem Gazzede'ki mevcut çatışmada Filistinlileri destekleme hem de Filistin yanlısı protestoları onaylama eğilimindedirler.⁷⁴ Pew Araştırma Merkezi'nin Şubat 2024'te yaptığı ankete göre 30 yaş altının %33'ü Filistin'e %14'ü İsrail'e sempati duyarken, yaşlılarda özellikle 65 yaş üstünde bu tersine dönmekte ve İsrail'e sempati %47'ye kadar çıkmaktadır. Genç Amerikalıların %34'ü Hamas'ın İsrail'e savaşa nedenlerinin geçerli olduğunu, %30'u geçerli olmadığını, %35'i ise emin olmadığını söylerken, 65 yaş ve üzeri Amerikalıların %64'ü Hamas'ın gerekçelerinin geçerli olmadığını söylemektedir. Gençler, savaş nedeniyle ülkede Müslümanlara ve Araplara yönelik ayrımcılığın, yaşlılar ise Yahudilere yönelik ayrımcılığın arttığını düşüncesindedirler.⁷⁵

Anketler değişen öğrenci profili ile birlikte bugün ABD'de üniversiteye giden öğrenciler arasında liberal ve sol eğilimlerin güçlendiğini göstermektedir. Bu, siyasal anlamda "elit üniversite öğrencisi" tiplemesinin artık geçersizliğini

71 Genevieve Carlton, "A History of Women in Higher Education," Best Colleges, 20 Mart 2023, <https://www.bestcolleges.com/news/analysis/2021/03/21/history-women-higher-education/> (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

72 Johnston, "Student Protests," s.1

73 Johnston, "Student Protests," s.1

74 "Explaining and Predicting," Global Americans.

75 Laura Silver "Younger Americans Stand Out in Their Views of the Israel-Hamas War," Pew Research Center, 2 Nisan 2024, <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/04/02/younger-americans-stand-out-in-their-views-of-the-israel-hamas-war/> (eriş. tar. 19 Kasım 2024)

gösterirken, aktivizm de artık bu öğrencilerin “tekeline” olmadığına kanıtıdır. Nitekim 2015’te ve 2019’da üniversiteye yeni başlayan birinci sınıflarla yapılan anketlere göre bu kuşak, aktivizmiyle ünlü 1968 kuşağı da dahil olmak üzere “bir öğrenci protestosuna katılma olasılığı” en yüksek kuşak olarak karşımıza çıkmaktadır. Her on öğrenciden biri bir protestoya katılma ihtimalini yüksek olarak açıklarken bu oran Afro-Amerikalı öğrencilerde 1,6’ya yükselmektedir ki zaten bu öğrencilerin %30 daha lisedeyken bir protestoya, boykota veya yürüyüşe katılmış olduklarını ifade etmektedirler.⁷⁶

Dolayısıyla elit üniversitelerin her protestoda ön planda olma nedeni geçmişte ve bugün “zengin, geçim derdi olmayan” öğrencileri barındırmalarından kaynaklanmamaktadır. Bu okullar, verdikleri eğitim, destekledikleri çeşitlilik, teşvik ettikleri entelektüel tartışma ortamının yansısı öğrenci aktivizmine alan açmaları ile de bilinmektedirler. En iyi öğrencilerin ve akademisyenlerin bu okulları tercihinde verilen eğitim kadar, kurumların kendilerine özenle çizdikleri ilerici, aktivizmi destekleyen farklı fikirlere alan açan ve ifade özgürlüğüne saygı gösteren üniversite imajı önemli bir yer tutmaktadır. Bu üniversitelerin, gururla yad ettikleri aktivizm mirasları, protestoyu üniversite hayatının olağan bir parçası olarak gören açıklamaları ve protestolar için ayrılmış mekanları bulunmaktadır. Bunun en iyi örneği olan Columbia Üniversitesi 1968 kuşağını çeşitli sergilerle anarken 1968 protestolarına dair bir arşive, ‘Columbia 1968’ adlı X hesabına sahiptir ve üniversitede bu adla dersler verilmektedir. Başka bir örnek olan NYU’da 2024 Mart ayında üniversitenin web sitesinde “NYU’da Aktivizm Yoluyla Fark Yaratın” başlığı taşıyan öğrencilere aktivizm aşılaman bir makale yayınlamıştır ve makale hala üniversitenin sitesinde yer almaktadır.⁷⁷ Bir diğer örnek Emory, ‘Siyahların Hayatı Önemlidir’ hareketi çerçevesinde üniversitede öğrencilere yönelik ‘yaratıcı aktivizm’ programları düzenlemiştir. Ayrıca kendi kampüs protestolarını anmak için 1969 başlığı ile sergi açan bir diğer üniversitedir. Dolayısıyla zaten kendisini ifade etmekten korkmayan, söyleyecek çok derdi olan bu kuşağın öğrencileri ile bu üniversitelerin açıkları alanın örtüşmesi kaçınılmaz olarak bu okulları Filistin yanlısı protestoların da merkezi yapmıştır. Burada şaşırtıcı olan bu Üniversite yönetimlerinin Filistin yanlısı protestolar boyunca baskı ve yıldırma politikaları ile kendi inşa ettikleri bu imajları ile çelişmeleridir. Columbia Üniversitesi yönetiminin, 19 Nisan’da Filistin protestosu kamplarının polis tarafından dağıtılmasının üstünden daha bir gün geçmişken yeni dönem öğrencilerine gönderdiği e-postada “gösteri,

76 Eagan, Kevin ve Ellen Bara Stolzenberg, vd., The American Freshman: National Norms Fall 2015 (Los Angeles: Higher Education Research Institute, UCLA, 2015):7,24 ; Ellen Bara Stolzenberg, Melissa C. Aragon vd. The American Freshman: National Norms Fall 2019 (Los Angeles: Higher Education Research Institute UCLA,2020): 19, 47; Kueppers Courtney, Today’s Freshman Class Is the Most Likely to Protest in Half a Century, The Chronicle of Higher Education, Volume 62:23 (2016) <https://www.chronicle.com/article/todays-freshman-class-is-the-most-likely-to-protest-in-half-a-century/> (eriş. tar. 15 Kasım 2024)

77 “Make a Difference Through Activism at NYU: Part 1” NYU, 8 Mart 2024 <https://meet.nyu.edu/academics/make-a-difference-through-activism-at-nyu-part-1/>, (eriş. tar. 30 Aralık 2024)

siyasi aktivizm ve ifade özgürlüğüne duyulan derin saygının üniversitenin dokusunun ayrılmaz bir parçası olduğunu” anlatması tam olarak bu ikircikliğin bir yansımasıdır. Nitekim üniversitelerin öğrenci aktivizmine karşı tutundukları bu iki yüzlü tavrı merkeze alan Atlantic'teki makalesinde Tyler Austin Harper, geçmişte bastırmak için uğraştıkları öğrenci protestolarını bugün imajlarının bir parçası haline getiren elit üniversiteler için öğrenci protestolarının kaliteli bir şarap gibi olduğunu söyler, yönetimlerin keyif alması için protestoların yıllanması üzerinden 50 yıl geçmesi gerekmektedir.⁷⁸

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ DE BİR YERE KADAR: BASKI, YILDIRMA VE CEZALANDIRMA

Amerikan üniversitelerinde Filistin'le dayanışma eylemleri başladığı andan itibaren protestocular sistematik şekilde baskı, yıldırma ve cezalandırma ile karşı karşıya kalmışlardır. 8 Ekim'de Hamas'ın saldırılarının hemen ardından Harvard Üniversitesi Filistin Dayanışma Komitesi, 30'dan fazla öğrenci grubunun imzacı olduğu ortak bir bildiri yayınlar. Bildiride 20 yıldan uzun süredir Gazzede Filistin halkının açık bir hapisanede yaşadığı vurgulanırken imzacılar, “İsrail rejimini yaşanan tüm şiddet olaylarından tamamen sorumlu tuttuklarını” ifade etmektedirler. Bildiriye sadece Siyonist öğrenci gruplarının temsilcileri sert olmaz, konu ulusal medyaya taşınırken iş adamlarından siyasetçilere kınamalarla birlikte imzacıların cezalandırılması yönünde talepler gelir. Komite, amaçlarının yaşanan şiddetin temellerini göstermek olduğunu söylese de Hamas'ı desteklemekle suçlanırlar. Baskınının vardığı nokta, imzacı örgütlere üye öğrencilerin adlarını ve fotoğraflarını gösteren dijital ekranlarla donatılmış, üzerine “Harvard'ın Önde Gelen Antisemitleri” yazılı bir pankart asılan kamyonetin Harvard kampüsünde gezdirilmesidir. Pankartta ayrıca bu öğrencilerin bilgilerinin olduğu bir web sitesinin de adresi paylaşılmıştır.⁷⁹ Filistin Dayanışma Komitesi önce bir açıklama yayınlayarak “ırkçı nefret söylemi ve ölüm tehditleri” ile karşı karşıya olduklarını duyurur. Artan tehditler karşısında ikinci bir bildiri yayınlayan komite “tüm masum yaşamlara yönelik her türlü şiddete karşı olduklarını” açıklar.⁸⁰ Ancak baskılar ve linç devam eder.

İsrail'in Filistin'e yönelik saldırılarının artarak devam ettiği her gün binlerce sivilin yaşamını kaybettiği Kasım ayı içinde hem üniversitelerin içinde hem de dışında baskılar daha da artacaktır. Columbia Üniversitesi, SJP ve JVP'nin

78 Tyler Austin Harper, “America's Colleges Are Reaping What They Sowed,” The Atlantic, 2 Mayıs 2024, <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2024/05/college-activism-hypocrisy/678262/> (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

79 Cadenhead “One of the Worst Weeks”; J. Sellers Hill ve Nia L. Orakwue, “As Students Face Retaliation for Israel Statement, a ‘Doxxing Truck’ Displaying Students’ Faces Comes to Harvard’s Campus,” The Harvard Crimson, 12 Ekim 2023, <https://www.thecrimson.com/article/2023/10/12/doxxing-truck-students-israel-statement/> (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

80 El-Bawab, “How Pro-Palestinian.”

faaliyetlerini üniversitenin protestogösterisi düzenlemekurallarını ihlal ettikleri gerekçesiyle askıya alır.⁸¹ Üniversitelerde karşılıklı antisemitizm ve İslamofobi suçlamaların artması üzerine Harvard Üniversitesi, Cornell Üniversitesi, New York Üniversitesi, Columbia Üniversitesi ve Pennsylvania Üniversitesi soruşturmalar başlatırlar. Aralık ayı başında antisemitizm suçlamalarının hedefine bu kez Rektörler oturturular. Harvard Rektörü Claudine Gay, Pennsylvania Üniversitesi Rektörü Liz Magill ve kendisi de bir Yahudi olan MIT Rektörü Sally Kornbluth'ın üniversite kampüslerinde antisemitizm ile mücadele çabaları konusunda Temsilciler Meclisi'ne ifade vermek üzere çağrılırlar. Eğitim ve İşgücü Komitesinin Cumhuriyetçi üyelerinden Elise Stefanik'in, gösterilerde Yahudi soykırımı çağrısında bulunulmasının okullarının zorbalık ve tacizle ilgili davranış kurallarını ihlal edip etmediğine ilişkin sorusuna Rektörlerin kesin bir "evet" ya da "hayır" yanıtı vermeyi reddetmesi ve eyleme geçmedikçe ifade özgürlüğünü koruyarak denge kurmak zorunda olduklarını söylemeleri, antisemit faaliyetleri ve kişileri yeterince sert kınamayarak teşvik etmekle suçlanmalarına yol açar ve istifaya çağrılırlar. Gay, karşılaştığı ulusal linç karşısında bir açıklama yayınlayarak Kongre önündeki sözleri için özür dilerken, Magill, Kongredeki ifadesinin yarattığı tepkiler üzerine rektörlükten kendi isteğiyle istifa edecektir. Bunu intihal suçlamaları ile karşı karşıya kalan ve Kongre'deki ifadesine tepkileri yatıştıramayan Gay'in istifası izler.⁸² Nisan ayında kendisi de daha sonra istifa edecek Columbia Rektörü Minouche Shafik ifadeye çağrılmıştır. Mayıs'ta yine bir Yahudi olan UCLA Rektörü Gene Block ve Rutgers Üniversitesi Rektörü Jonathan Holloway ve Northwestern Üniversitesi Rektörü Michael Schill "kampüslerinde yasadışı antisemit kamplara izin vermek" ile suçlanmışlardır.⁸³ Son olarak Mayıs ayında Yale Üniversitesi Rektörü Peter Salovey ve Michigan Üniversitesi Rektörü Santa Ono "Yahudi öğrencileri korumadaki başarısızlıkları" nedeniyle soruşturma geçirirler.⁸⁴

17 Nisan'da Columbia Rektörü Shafik'in polisi kampüse davet etmesi ile baskı ve yıldırma politikasına polis şiddeti de eklenmiş olur. Polis, protestolar boyunca 3600'den fazla kişiyi tutuklamış ve gözaltına almıştır.⁸⁵ Protestolara katılan öğrenci ve öğretim üyeleri ayrıca soruşturmalar, uzaklaştırmalar ve

81 Jason Lemon "Jewish Group Suspended by University After Pro-Palestinian Protests," 11 Kasım 2023, Newsweek <https://www.newsweek.com/jewish-group-suspended-university-after-pro-palestinian-protests-1842826>, (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

82 El-Bawab, "How Pro-Palestinian; "US College Protests." Reuters.

83 April Rubin, "Northwestern won't Divest From Israel, University President Tells Congress," 23 Mayıs 2024, Axios, <https://www.axios.com/2024/05/23/college-antisemitism-congress-northwestern-ucla-rutgers> (eriş. tar. 19 Kasım 2024); Josh Moody, "Why Did Shafik Step Down Now?," IHE, 16 Ağustos 2024, <https://www.insidehighered.com/news/governance/executive-leadership/2024/08/16/why-did-shafik-step-down-now> (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

84 Marjorie Valbrun, "Different Hearing Format for Yale, Michigan Presidents on Campus Antisemitism," IHE, 31 Mayıs 2024, <https://www.insidehighered.com/news/quick-takes/2024/05/31/new-format-yale-michigan-presidents-antisemitism-hearing>, (eriş. tar. 19 Kasım 2024).

85 Ulfelder "Crowd Counting Consortium."

atılmalar ile karşı karşıya kalmışlardır. Bu süreçte Columbia Üniversitesi ve Florida Üniversitesi yönetimleri kendi disiplin prosedürlerine uymadıkları gerekçesi ile New York Sivil Özgürlükler Birliği aracılığı ile protestocular tarafından dava edilirler.⁸⁶ Tüm baskılara rağmen, öğrencilerin tepkilerini dindirmeyi başaramayan Columbia, Kaliforniya Eyalet Politeknik, Humbolt'un da arasında bulunduğu üniversiteler çareyi eğitimlerini kampüsten sanal platforma taşımakta bulmuşlardır ki bunu iptal edilen mezuniyet törenleri izleyecektir. Burada Columbia'nın kararının Patriots'un sahibi Robert Kraft'ın üniversiteden fonunu çekmesinin ardından gelmesi dikkat çekici bir nokta olarak not edilmelidir.⁸⁷ Güney Kaliforniya Üniversitesi ise eylemleri destekleyen okul birincisi Müslüman Asna Tabassum'un mezuniyet konuşmasını önce güvenlik gerekçesi ile iptal etmiş, daha sonra gelen tepkiler üzerine geri adım atmak yerine mezuniyet törenin yapılmayacağını açıklamıştır.⁸⁸

Filistin yanlısı öğrenci örgütlerinin karşı karşıya kaldıkları baskının bir başka boyutu da sürecin başından itibaren sistematik olarak kriminalize edilmeleri olmuştur. Üniversite yönetimleri SJP başta olmak üzere Filistin'e destek veren örgütlerin kapatılması, protestolara katılan öğrencilerin ve öğretim üyelerinin soruşturulması ve cezalandırılması yönünde politikacılardan, mezunlardan, bağışçılardan ve İsrail yanlısı ve Siyonizm destekçisi üniversite içi ve dışı farklı gruplardan baskılar görmüşlerdir.⁸⁹ 24 Ekim 2023'te Florida Eyalet Üniversite Sistemi Şansölyesi Ray Rodrigues, Florida Valisi Ron DeSantis'in de desteğini alarak Florida'daki devlet üniversitelerindeki SJP şubelerinin kapatılması için bir emir yayınlar. Rodrigues emrinde, Florida'nın "Terörizme Maddi Destek Yasası"na atıfta bulunurken gerekçe olarak SJP tarafından yayınlanan bir kılavuzu göstermiştir. Bu kılavuzda Hamas'ın El Aksa Tufanı operasyonuna "direniş" olarak atıfta bulunulması ve "sürgündeki Filistinli öğrencilerin bu hareketle dayanışma içinde değil, bu hareketin bir parçası" olduğu ifadesine yer verilmesi delil olarak sunulur. 26 Ekim'de Antisemitizm ile mücadele için kurulan İftira ve Karalama ile Mücadele Birliği (*Anti-Defamation League*) ve Brandeis Kuruluşu (*Brandeis Center*) üniversite rektörlerine hitaben yayınladıkları ortak mektupta soruşturma talebi ile aynı iddia ve kanıtları sunmuşlardır.⁹⁰ Bu süreçte üniversiteleri en çok zorlayan ve politika değişikliğine gitmelerine yol açan etmenlerden biri bağışların

86 "Special Edition: What We're," ACLU.

87 Kayla Epstein, "Columbia University Term Starts with Protests and Security," BBC News, 4 Eylül 2024 <https://www.bbc.com/news/articles/cvg3dnn7zlyo> (eriş. tar. 19 Kasım 2024); James Farrell "Columbia Says It's 'Grateful' to Robert Kraft After Billionaire Pulled Funding," Forbes, 23 Nisan 2024, <https://www.forbes.com/sites/jamesfarrell/2024/04/23/columbia-says-its-grateful-to-robert-kraft-after-billionaire-pulled-funding/> (eriş. tar. 20 Kasım 2024).

88 "US College Protests," Reuters;

89 "Special Edition: What We're," ACLU; Harper, "America's Colleges."

90 "Open Letter to Colleges and University Leaders," ACLU, 1 Kasım 2023, <https://www.aclu.org/documents/open-letter-to-colleges-and-university-leaders-reject-efforts-to-restrict-constitutionally-protected-speech-on-campuses> (eriş. tar. 20 Kasım 2024).

kesilmesi tehdidir. Protestoculara karşı güçlü bir tepki vermediği gerekçesi ile yüksek profilli mezunlarının ve önde gelen bağışçıların tepkileri ile karşı karşıya kalan Harvard Üniversitesi yönetimi, bir senenin sonunda bağışlarının %14'ünü kaybetmiş durumdadır.⁹¹ Pennsylvania Üniversitesi Eylül 2023'de düzenlenen Filistin Edebiyatı Festivali nedeniyle önce büyük bağış kesintileri ile karşı karşıya kalmış, Kasım ayında bu tepki elit üniversitelerin bağışçılarının yardımlarını kesmesine yönelik organize bir harekete evrilmiştir.⁹² Tüm bunların neticesinde protestoların düzenlenmesinde etkin olan grupların faaliyetleri pek çok üniversitede askıya alınmış, protestolara katılan öğrenciler ise antisemitizm gerekçesi ile ülkenin önde gelen finans ve hukuk firmaları tarafından kara listeye alınarak iş tekliflerinin iptali ile karşılaşmışlardır.⁹³

Antisemitizm suçlamalarına bir başka gerekçe protestolarda antisemit imge ve söylemlere yer verildiği iddiasıdır. Bunun, Yahudi öğretim üyeleri ve öğrencilerin kendilerini güvensiz hissetmelerine neden olduğunu belirtilirken, protestolara izin verilmemesine en güçlü gerekçe olarak sunulmuştur. Nitekim Temsilciler Meclisinde Rektörlerin ifadesi alınırken de önlerine konulan bu sloganlar olmuştur. Protestolar sırasında antisemit tehditler ve duvar yazıları içeren birkaç rahatsız edici olay gerçekleşmiş olsa da⁹⁴ Chenoweth, Hammam, Pressman, ve Ulfelder tarafından kaleme alınan makale bunların son derece istisna olduğunu göstermektedir. Çalışma, 2022'den beri *Crowd Counting Consortium* tarafından kaydedilen protestocuların pankart ve dövizlerinden, sloganlarından ve protesto katılımcılarının bağışılarından oluşan, işaretleri ve sözleri içeren veri seti ile 100'den fazla öğrenci kampının organizatörleri tarafından yayınlanan talepleri temel almaktadır. protestolarda Filistin kelimesinin 'özgür', 'soykırım', 'ateşkes', 'Gazze' kelimeleri ile en fazla geçtiği, antisemit ifadelerin varsa bile marjinal kaldığı görülmektedir.⁹⁵ Daha dar kapsamlı bir başka çalışma olan, New York Valisi Kathy Hochul'un New York Şehir Üniversitesi (CUNY) kampüslerinde antisemitizm konusunda bağımsız bir inceleme talebi ile hazırlanan raporda ise CUNY'deki antisemitist olaylar "küçük, sesi çok çıkan bir azınlığın" eseri olarak nitelendirilmekte ve yaygın bir sorun teşkil etmediği bulgusuna yer verilmektedir.⁹⁶

91 Karah Rucker "Harvard Faces 'Fundraising Crisis' as Donors Cut Ties Over Protests," SAN, 18 Ekim 2024, <https://san.com/cc/harvard-faces-fundraising-crisis-as-donors-cut-ties-over-protests/> (eriş. tar. 20 Kasım 2024).

92 "Wall Street Titans Help To Fuel Ivy League Donor Revolt," CNBC, 2 Kasım 2023, <https://www.cnbc.com/2023/11/02/wall-street-titans-help-to-fuel-ivy-league-donor-revolt-.html> (eriş. tar. 20 Kasım 2024); "6 Times Elite Universities Lost Donations Over Campus Anti-Semitism" Campus Reform, 22 Ekim 2024, <https://www.campusreform.org/article/6-times-elite-universities-lost-donations-campus-anti-semitism/26594>; <https://www.cnbc.com/2023/11/02/wall-street-titans-help-to-fuel-ivy-league-donor-revolt-.html> (eriş. tar. 20 Kasım 2024).

93 "Special Edition: What We're," ACLU; Abubucker, "Will Backlash Over."

94 Abubucker, "Will Backlash Over."

95 Erica Chenoweth, Soha Hammam, Jeremy Pressman, ve Jay Ulfelder, "Protests in the United States on Palestine and Israel, 2023–2024." *Social Movement Studies* (October 2024): 1–14.

96 Alan Singer, "Academics Have a Responsibility to Speak Out Against Palestine Repression," Truthout, 29 Ekim 2024, <https://truthout.org/articles/academics-have-a-responsibility-to-speak-out-against->

nitelendirilmiştir.⁹⁹ Bu tanım sadece İsrail'i her hangi bir şekilde eleştirmeyi sorunlu hale getirmemekte, Filistin'i desteklemeyi de "terörist olmak" anlamına getirerek öğrenciler ve öğretim üyeleri üzerinde ceza baskısı oluşturmayı kolaylaştırmaktadır.¹⁰⁰ Protestoculara karşı antisemitizm suçlamaları, Filistin protestolarına dair tartışmaları bir sivil hakkın kullanımından çıkarıp ifade özgürlüğüne ve üniversitelerin bu özgürlüğün ifasındaki duruşuna çevirmiştir.¹⁰¹ Rektörlerin Kongre'de ifade vermeleri üzerine Amerikan Sivil Özgürlükler Birliği New York şubesi (NYACLU) bir bildiri yayınlamış ve soruşturma komitesi üyelerini yetkilerini McCarthy'ci bir çizgide kullanarak, "Filistin destekçisi ve hoşlarına gitmeyen görüşleri" nefret ve gözdağı ile ilişkilendirerek bu fikirleri engellemek için kullanmakla suçlamıştır.¹⁰² Anna Rajagopal da benzer bir suçlamayı üniversitelerdeki "fırsat eşitliği" ofisleri için yapmaktadır. Rajagopal, ofislerin yetkilerini antisemitizm iddiasıyla yapılan şikayetleri gerekçe göstererek protestocuların ifade özgürlüğünü iptal etmek için kullandığını ve bir baskı mekanizması gibi çalıştığını söylemektedir.¹⁰³

Filistin protestoları göstermiştir ki kendilerini ifade özgürlüğünün kalesi, her türlü fikrin özgürce ifade edilebildiği özerk alanlar olarak konumlandıran Amerikan üniversitelerinin bu imajları, farklı fikirlere açtıkları kontrollü alanlar ve öğrenci aktivizmi geçmişlerinin romantik tasviri üzerinde yükselmektedir. Müesses nizam için radikal olan fikirler sınıflardan çıkıp, teoriden eyleme yöneldiğinde Amerikan üniversiteleri ne o kadar özgür ne dış baskılara karşı dirençli ne de Amerikan siyasetinden o kadar özerktirler. Kurtulmuş'un da tespit ettiği gibi bu yönüyle Amerikan üniversiteleri ilerici değil, muhafazakâr kurumlardır.¹⁰⁴ Üniversitelerin çevrelenmiş oldukları kurumsal, iktisadi ve politik aidiyetler akademik özgürlük aleyhine daralan bir çember yaratmaktadır. Bu durum, Filistin protestoları sırasında sadece öğrencilerin değil, öğretim üyelerinin de belki de hiç olmadığı kadar yoğun şekilde kriminalize edilmesinde, açığa alınmasında, işten ya da okuldan atılmasında veya bunlarla tehdit edilmesinde net şekilde kendini göstermiştir. Bu, özgür olması beklenen akademi üzerinde bir oto sansür sistemi doğurmuştur. Nitekim Aralık 2023'te Ortadoğu alanından çalışan 936 akademisyen ile yapılan bir ankete katılanlar, 7 Ekim saldırılarından sonra durumun açıkça daha kötüye gittiğini, İsrail'i eleştirme konusunda kendi üzerlerinde daha fazla baskı hissettiklerini söylemişlerdir. Tüm katılımcıların % 82'si (yardımcı doçentlerin % 98'i) 7 Ekim'den sonra oto-sansür uygulamak

99 "What the pro-Palestinian," CNN.

100 Somdeep Sen, "'Axis of Evil' and the Academic Repression of Palestine Solidarity," Middle East Critique 33:3(2024):336.

101 Kurtulmuş, "Kampüs Protestoları."

102 "Special Edition: What We're," ACLU.

103 Anna Rajagopal, "Texas Governor Orders Pro-Palestine Student Activists 'Disciplined.'" Institute for Palestine Studies, 9 Nisan 2024. <https://www.palestine-studies.org/en/node/1655433> (eriş.tar. 21 Kasım 2024)

104 Kurtulmuş, "Kampüs Protestoları."

zorunda kaldıklarını, oto-sansür uygulayanlar arasında ise büyük çoğunluk (%87) İsrail ile ilgili eleştirilerde bulunmaktan kaçındıklarını belirtmişlerdir.¹⁰⁵

ABD'de öğrenciler ve öğretim üyeleri 2024-2025 Güz dönemine yeni yönetmelikler nedeniyle ifade özgürlüğü, protesto ve gösteri hakkının daha da daraldığı kampüslerde başlamışlardır. Birçok kampüsteki yeni protesto kuralları, uzaklaştırma veya okuldan atılma riskini artırırken bu durum, Filistin söz konusu olduğunda daha vahim bir hal almaktadır.¹⁰⁶ Northwestern Üniversitesinde yeni yönetmeliğe karşı çıkan 52 öğretim üyesi, okulun sadece ifade özgürlüğünü kısıtlamadığını siyasi baskıya boyun eğerek özellikle Filistin yanlısı sesleri bastırmak için yeni yönetmelik hazırlandığı belirten bir mektuba imzacı olmuşlardır. Kaliforniya Üniversitesi'nde bir grup öğretim üyesi ise İsrail-Hamas savaşı hakkında “üniversitenin kendi pozisyonuyla uyumlu olmayan bir şekilde” ders vermelerini engelleyen yönetim hakkında ifade özgürlüklerinin engellendiği gerekçesi ile şikayette bulunmuşlardır.¹⁰⁷ Yeni yönetmelikler çıkaran üniversiteler şimdilik krizi atlatmayı, Filistin destekçilerinin susturmayı başardıklarını düşünseler de, otoriter ve muhafazakâr kimliklerine daha çok sarılarak yaptıkları bu tercihler, kendileri için de yeni dönemde daha büyük kısıtlamaların ve sınırlandırmaların kapısını açmaktadır.

SONUÇ: ELDE NE VAR?

Filistin'e destek veren öğrenciler aylarca devam ettirdikleri, 2024 sonuna yaklaşırken yer yer sürdürmeye çalıştıkları protestoları sayesinde bütün engellemelere rağmen hem kampüslerin içinde hem de dışında önemli bazı kazanımlar sağlamışlardır. Bu kazanımları sadece talepler üzerinden ve protestolarla kısıtlı zaman dilimi içinde değerlendirmemek gerekmektedir. Özellikle geniş katılımlı öğrenci hareketlerinin etkileri geniş bir zamana yayılabilmekte ve protestocular kimi zaman taleplerinin ötesinde ve hatta beklentilerinin dışında da sonuçlara neden olabilmektedirler. Filistin'e destek protestolarının da sonuçlarını bu perspektif ile karşılık bulan talepleri hem de talepleri dışında yarattıkları etkiler üzerinden değerlendirmek yerinde olacaktır.

105 Marc Lynch ve Shibley Telhami, “Scholars Who Study the Middle East Are Afraid to Speak Out,” The Chronicle of Higher Education (December 5, 2023). <https://www.chronicle.com/article/scholars-who-study-the-middle-east-are-afraid-to-speak-out> (eriş.tar. 21 Kasım 2024).

106 Nick Perry, Jake Offenhart ve Jocely Gecker, “US Colleges Revise Rules on Free Speech in Hopes of Containing Anti-War Demonstrations,” AP News, 16 Ağustos 2024, <https://apnews.com/article/campus-protests-gaza-israel-hamas-war-columbia-b2321b9626e4a824f47cfce6b680e6d9> (eriş.tar. 21 Kasım 2024).

107 Annie Ma, “American Universities Accused of Attacks on Free Speech with Strict Campus Protest Rules,” 22 Ekim 2024, <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/america-college-university-protest-laws-b2633300.html> (eriş.tar. 21 Kasım 2024).

Bu süreçte öğrencilerin en net kazanımları akademik talepler alanında olmuştur. Burada, bazı üniversite yönetimlerinin üzerlerindeki baskıya rağmen öğrencilerle diyalog yoluna gitmiş olduğunu belirtmek gerekiyor.¹⁰⁸ Northwestern, Brown, Rutgers, Johns Hopkins, Minnesota ve California Üniversitesi, Riverside öğrenci eylemlerini şiddetle bastırmak ve dağıtmak yerine çeşitli şekillerde anlaşma yolunu seçmişlerdir.¹⁰⁹ Bu anlaşmalar genellikle kampların kaldırılması karşılığında yatırımları gözden geçirme sözü ve müfredata ilişkin bir takım taleplere cevap vermek yönünde gerçekleşmiştir. Barışçıl gösterilerin devamına ve hatta kamplara daha müsamahakar Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley gibi üniversiteler de vardır.¹¹⁰ Ayrıca Berkeley yönetimi, Filistinli-Lübnanlı feminist şair May Ziadeh'in adını taşıyan Filistin ve Arap Çalışmaları alanında yeni bir bağış programı başlatma ve kürsü kurma kararı almıştır.¹¹¹ Benzer şekilde Rutgers Üniversitesi de bir Arap Kültür Merkezi kurmayı ve 10 Gazzeli öğrenciye burs vermeyi kabul etmiştir.¹¹² Bu programlar 2010 yılında Edward Said'in anısına kurulan Columbia Üniversitesi Filistin Çalışmaları Merkezi ve 2012 yılında başlatılan Brown Üniversitesi'nin "Filistin Çalışmalarında Yeni Yönler" girişimi ile beraber Filistin'e odaklanan birkaç program arasında yerlerini alacaklardır.

Protestoların merkezinde yer alan talep olan İsrail bağlantılı yatırımların geri çekilmesi talebini kabul eden hiçbir okul olmamıştır. Bununla birlikte bu anlamda bir takım önemli sonuçlar da elde edilmiştir. Kalifornia Üniversitesi, Riverside, öğrenciler ile yatırımlarda şeffaflık ve silah şirketlerinden yatırımları çekeceğine dair bir anlaşma imzalamıştır.¹¹³ Rutgers, Brown, Yale ve Northwestern askeri ve silah sanayine yapılan yatırımlar konusunu gözden geçirmeyi kabul etmişler ve bağışlar ve yatırımlar konusunda daha fazla şeffaflık sözü vermişlerdir.¹¹⁴ Bu anlamda en ileri adımı Evergreen State College atmış ve "ağır insan hakları ihlallerinden ve/veya Filistin topraklarının işgalinden kâr eden şirketlerden ayrılma" kararının planını çıkaracak bir komite oluşturmayı kabul etmiştir.¹¹⁵ Üniversitelerin bu konuda çekimser kalmasını ya da üstü kapalı ifadelerle "insan haklarına saygılı" şekilde yatırımlar yapacakları yönünde açıklamalarda bulunmalarını protestocuları "geçişirme" olarak

108 "Explainer: What is behind," Reuters.

109 Gabrielle Canon, "The US Universities." ; Rachel Treisman, "What We Can Learn From 4 Schools That Have Reached Agreements With Gaza Protesters," NPR, 7 Mayıs 2024, <https://www.npr.org/2024/05/07/124.936.8151/gaza-college-protest-deal-brown-rutgers>, (eriş. tar. 16 Kasım 2024).

110 "Explainer: What is behind," Reuters.

111 Kenny Ma, "New Palestinian And Arab Studies Program Established at UC Berkeley," UC Berkley Letters and Science, 9 Eylül 2024, <https://ls.berkeley.edu/news/new-palestinian-and-arab-studies-program-established-uc-berkeley> (eriş.tar. 21 Kasım 2024).

112 "Rutgers Administration Agrees to Eight Demands Put Forth by Encampment Protests," Insider NJ, 4 Mayıs 2024 (eriş.tar. 22 Kasım 2024).

113 "UC Riverside Agreement," 3 Mayıs 2024, https://documents.ucr.edu/chancellor/May_3_ammended-agreement.pdf (eriş.tar. 22 Kasım 2024).

114 "Explainer: What is behind," Reuters; Treisman, "What We Can Learn."

115 Canon, "The US Universities."

görenler kadar bu ifadeleri mevcut baskılar ve kanuni düzenlemeler karşısında bir mecburiyet olarak görenler de vardır. Kısacası bu konuda daha ciddi adımlar atacakları yönündeki beklentiler tamamen yersiz değildir. Bu nedenle protestoların bu açıdan etkilerine uzun vadede bakmak gerekmektedir. Ayrıca bu taleplerin üniversite ile askeri endüstriyel kompleks arasındaki ilişkiyi gündeme getirmesi, İsrail'in savaş suçlarına dikkat çekmesi ve toplumsal farkındalığı artırması önemli bir kazanım olarak durmaktadır. Nitekim protestocular da bu talepleri ile zaten bu şirketleri cezalandırmayacaklarını üniversiteler yatırımlarını kesse dahi şirketlerin bundan etkilenmeyeceğinin bilincindedir. Bu talep, başından itibaren adalet ve eşitlik adına sembolik bir değer de taşımaktadır.¹¹⁶

Filistin yanlısı protestolarının asıl önemli etkisi kurum olarak üniversitenin sorgulanması üzerine olmuştur. İlerici, doğrucu, özgür düşüncenin ve ifade özgürlüğünün kalesi olarak konumlanan üniversitelerin, aktivizme ve çeşitliliğe izin verme vaatleri uyarınca protestoculara açtıkları alan, siyasi baskı ve bağış kesintileri ile geri püskürtülünce günümüz Amerikan üniversitesi bir yandan liberallerin öte yandan muhafazakarların eleştiri odağı haline gelmiştir. Kendi söyledikleri, öğrettikleri ve vaatleri ile çelişerek üniversite yönetimlerinin uyguladıkları baskı liberaller tarafından eleştirilirken, sadece üniversite yönetimleri değil, kurum olarak Amerikan üniversitesinin aslında ne olduğu tartışma konusu olmuştur. Öte yandan süreç muhafazakarları da memnun etmemiştir. Filistin'e destek protestolarına üniversitelerin mekan olması ve yönetimlerin müsamahakar tutumları muhafazakarların sert eleştirilerine neden olmuştur. Aslında Filistin meselesi, muhafazakar kesimin zaten uzun süredir rahatsız olduğu "uyanmış" (*woke culture*) üniversitelere darbe vurmasını sağlayacak zayıf nokta olarak kendini göstermiştir. LGBTQ, Afro-Amerikalı, Hispanik, Müslüman ve sol hareketlerin üniversite içinde edindikleri etkiden uzun süredir rahatsız olan bu kesim, üniversitelerin çeşitlilik politikasını ve açtıkları "çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık" ofislerini Amerikan kültürünü yozlaştıran bir unsur olarak görmesine karşın üniversiteleri köşeye sıkıştırıp "çeki düzen" verdirecek politik güç ve desteğe ulaşmamaktadır.¹¹⁷ Filistin'e destek protestoları Amerikan muhafazakarları ile İsrail destekçilerini ortak bir öfkede buluşturmuş, üniversiteler üzerinde baskı kurmak için güçlerini birleştirmelerini sağlamıştır. Daha önce üniversitelerdeki çeşitlilik, eşitlik ve kapsayıcılık ofislerinin kapatılması için kararname yayınlayan Texas Valisi Greg Abbott'un, Filistin yanlısı örgütlenmeleri cezalandırmak üzere üniversitelere ifade özgürlüğü politikalarını gözden geçirme ve güncelleme talimatı vermesi bu buluşmanın en net örneklerindedir.¹¹⁸ Kampüslere her adım attıklarında protestolarla konuşturulmayan muhafazakarlar için ifade özgürlüğünün

116 "What the pro-Palestinian," CNN.

117 Abubucker, "Will Backlash Over."

118 Rajagopal, "Texas Governor Orders."

sınırlarını Filistin protestoları ve antisemitizm üzerinden yeniden belirleme fırsatı doğmuştur ki yeni yönetmelikler bunun sonucudur. Bu nedenle Filistin'e destek protestoları daha şimdiden sadece Filistin meselesine dair değil, Trump çağında Amerikan üniversitesine dair de etkileri ilerleyen yıllarda daha da iyi anlaşılacak olan derin izler bırakmış durumdadır.

KAYNAKÇA

- Buheji, Mohamed ve Hasan Amir, "Echoes Of Wake-Up: Realising the Impact of The Seeds of Student Pro-Palestine Protests," *International Journal of Management* , 15:3 (2024): 56-86.
- Chenoweth, Erica, Soha Hammam, Jeremy Pressman, ve Jay Ulfelder, "Protests in the United States on Palestine and Israel, 2023–2024," *Social Movement Studies* (October 2024): 1-14.
- Eagan, Kevin ve Ellen Bara Stolzenberg, vd., *The American Freshman: National Norms Fall 2015* (Los Angeles: Higher Education Research Institute, UCLA, 2015)
- Johnston, Angus "Student Protests, Then and Now," *The Chronicle of Higher Education*, 62:16 (December 11, 2015): 1-7. <https://www.tjssl.edu/sites/default/files/files/Student%20Protests,%20Then%20and%20Now%20-%20The%20Chronicle%20of%20Higher%20Education.pdf> (eriş.tar. 15 Kasım 2024)
- Kelchen Robert ve Marc Novicoff "Are Gaza Protests Happening Mostly at Elite Colleges?," *Washington Monthly* (May 24 2024) <https://washingtonmonthly.com/2024/05/24/are-gaza-protests-happening-mostly-at-elite-colleges/> (eriş. tar. 14 Kasım 2024).
- Kueppers Courtney, *Today's Freshman Class Is the Most Likely to Protest in Half a Century*, *The Chronicle of Higher Education*, Volume 62:23 (2016) <https://www.chronicle.com/article/todays-freshman-class-is-the-most-likely-to-protest-in-half-a-century/> (eriş.tar. 15 Kasım 2024)
- Kurtulmuş, Taha Enes, "Kampüs Protestoları ve Amerikan Muktedir Elitinin Sosyolojisi," *Perspektif* (31 Mayıs 2024) <https://www.perspektif.online/kampus-protestolari-ve-amerikan-muktedir-elitinin-sosyolojisi/> , (eriş. tar. 17 Kasım 2024).
- Lee, Philip, *Student Protests and Academic Freedom in an Age of #blacklivesmatter* (April 4, 2017). *Ohio State Law Journal*, 79 (2018): 223-278.
- Lynch, Marc ve Shibley Telhami , "Scholars Who Study the Middle East Are Afraid to Speak Out," *The Chronicle of Higher Education* (December 5, 2023). <https://www.chronicle.com/article/scholars-who-study-the-middle-east-are-afraid-to-speak-out> (eriş.tar. 21 Kasım 2024)
- Mugglestone, Konrad ve Kim Dancy ve Mamie Voight, "Opportunity Lost: Net Price and Equity at Public Flagship Institutions," *Institute for Higher Education Policy*, (September 2019):1-16.<https://live-ihcp-wp.pantheonsite.io/wp-content/>

uploads/2019/10/uploads_docs _pubs_ihep_flagship_afford_report_final.pdf

(eriş.tar. 15 Kasım 2024).

Rojas, Fabio “Sosyal Hareketler ve Üniversite.” Yükseköğretimin Örgütlenmesi: Yeni Çağ İçin Üniversitelerin Yönetimi, ed. Michael N. Bastedo, 311 – 336. İstanbul: Küre Yayınları, 2016.

Sen, Somdeep “Axis of Evil’ and the Academic Repression of Palestine Solidarity.” Middle East Critique 33:3(2024): 335–44.

Stolzenberg, Ellen Bara, Melissa C. Aragon, vd.,The American Freshman: National Norms Fall 2019 (Los Angeles: Higher Education Research Institute UCLA,2020).

Ulfelder, Jay “Crowd Counting Consortium: An Empirical Overview of Recent Pro-Palestine Protests at U.S. Schools,” Harvard Kennedy School The Ash Center for Democratic Governance and Innovation, (May 30, 2024) <https://ash.harvard.edu/articles/crowd-counting-blog-an-empirical-overview-of-recent-pro-palestine-protests-at-u-s-schools/>(eriş.tar. 15 Kasım 2024).

Zinn, Howard. You Can’t Be Neutral on a Moving Train. Boston: Beacon Press, 2002.